Pojedyńczy numer 20 groszy. Nakład 34 000 egzemplarzy. Numer obejmuje 12 stron

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Drukiem i nakładem „Drukarni Bydgoskiej“ Spółki Akc.

PRENUMERATA:

w ekspedycji i **agenturach w Bydgoszczy** z dodatkiem tygodniowym „SPORT POMORSKI“ wynosi **kwartalnie 8.25 zł.,** na pocztach **przez listowego w dom 9.33 zł.** — **Miesięcznie 2.75 zł.,** przez listowego **w dom 3.11 zł.** pod opaską w Polsce **5.00 zł.,** do Francji i Ameryki **7.50 zł.,** do Gdańska **4.00 guldeny,** do Niemiec **4.60 marki.** — W razie przeszkód w zakładzie, spowodowanych wyższą siłą, strajków lub t. p., wydawnictwo **nie odpowiada za dostarczanie pisma,** a prenumeratorzy **nie mają prawa** do odszkodowania. Redaktor przyjmuje od godz. 11—12 w południe oraz od godz. 5—6 po południu. Rękopisów Red. nie zwraca. — Redaktor odpowiedzialny **Henryk Ryszewski.** Ekspedycja (centrala: Poznańska 30 — filja: Dworcowa 2) otwarta od godziny 8 rano do godziny 6 wieczorem bez przerwy.

Adres redakcji i administr. ul. Poznańska 30

OGŁOSZENIA:

20 groszy od wiersza milim., szerokości 38 milim. Za reklamy od milim. na stronie przed ogłoszeniami 67 milim. **50 groszy,** w tekscie na drugiej lub dalszych stronach **75 groszy.** Drobne ogłoszenia słowo tytułowe **20 groszy,** każde dalsze **10 groszy;** dla poszukujących pracy 20% zniżki. Przy częstem powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 100% nadwyżki. — Ogłoszenia skomplikowane 20% nadwyżki. — Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia — Administracja nie odpowiada.
Miejsce płatności i prawem dla wszelkich sporów sądowych jest Bydgoszcz.
Konta bankowe: Bank Ludowy — Bank M. Stadthagen T. A.
Konto czekowe: P. K. O. nr. 203713 Poznań.

Telefon administracji 315. — Tel. filji 1299. Telefon naczelnego redaktora nr. 316. Telefon redakcii 326

Numer 37. | BYDGOSZCZ, środa dnia 16 lutego 1927 roku. | Rok XXI.

Sejm uchwalił budżet!

W sobotę zaczął wierzgać — w poniedziałek się uspokoił.

Gdy coś wydatkujesz, patrz skąd weźmiesz. — Z. L. N. nieubłagany. — Co w expose Bartla niepodoba się Niemcom. — Wniosek komunistów o wyrażenie votum nieufności rządowi. — 150.000 zł. dla biblijoteki polskiej w Paryżu. — Niema zasiłku dla rolnictwa i meljoracji. — Piłsudski zjawił się w Sejmie. — Umowy kolejowe zostaną zbadane przez specjalną komisję.

Warszawa, 14. 2. (PAT) Na dzisiejszem posiedzeniu Sejm przystąpił do trzeciego czytania pręliminarza budżetowego na rok 1927/28.

Pierwszy zabrał głos sprawozdawca pos. **Byrka** (Piast), który wypowiedział się kategorycznie przeciwko wszystkim wnioskom, zmierzającym do podwyższenia wydatków bez równoczesnego wskazania na te wydatki pokrycia, albo też bez równoczesnego skreślenia innych pozycyj w wydatkach.

Pos. **Głąbiński,** imieniem Związku Ludowo Narodowego wygłosił krótką deklarację. W deklaracji tej mówca stwierdza, że expose wicepremjera Bartla

w niczem nie zmieniło stanowiska klubu Z. L. N. w stosunku do rządu,

przeciwnie utwierdziło Z. L. N. w pozostawaniu na stanowisku opozycyjnem. Z tych i wielu innych względów pos. Głąbiński zapowiedział, że klub jego będzie głosowac przeciw budżetowi.

Następnie pos. **Jaworowski** (PPS) poruszył sprawę drożyzny i bezrobocia, oświadczając, że stan bezrobocia nie upoważnia wcale do optymizmu. Wkońcu mówca wzywa rząd, aby załatwił sprawę samorządów, oraz energicznie zwalczał bezrobocie i drożyznę.

Pos. **Karau** w imieniu Zjednoczenia Niemieckiego odczytał deklarację, wyrażającą niezadowolenie z ostatniego oświadczenia wicepremjera Bartla, motywując je m. in. tem, że rząd uważa jednolite ustawodawstwo samorządowe dla całego państwa za niewłaściwe i że popiera wojskowe przeszkolenie młodzieży.

Pos. **Bittner** (Ch. D.) pragnąłby, aby było zrealizowane w życiu oświadczenie wicepremjera Bartla, że rząd nie walczy z parlamentem, uważa jednak, że słowa te odbiegają od rzeczywistości. Kończąc, oświadcza imieniem klubu Ch. D., że klub jego stanowiska swego wobec budżetu nie zmieni.

Pos. **Potoczek** (Piast) zwraca uwagę, że

obowiązkiem rządu jest przestrzeganie przepisów Konstytucji i podporządkowanie się im.

Imieniem klubu oświadcza, że podtrzymuje stanowisko co do budżetu, zajęte w drugiem czytaniu i głosować będzie za poprawkami, zmniejszającemi niektóre pozycje budżetu.

Następnie pos. **Malinowski** zgłosił dwa wnioski o wyrażenie votum nieufności dla ministra rolnictwa Niezabytowskiego i min. sprawiedliwości Meysztowicza. W przemówieniu swojem mówca zarzuca obu tym ministrom niewłaściwy stosunek do ludności wiejskiej.

Po przemówieniu posła Kozickiego, przewodniczący wicemarszałek Daszyński zakomunikował, iż został zgłoszony wniosek o przerwanie dyskusji. Przeciw temu wnioskowi zaoponował pos. Sochacki (komunista), zgłaszając jednocześnie

wniosek o wyrażenie votum nieufności całemu rządowi.

W głosowaniu wniosek o przerwanie dyskusji został przyjęty. Zkolei wicemarszałek Daszyński zakomunikował Izbie, że w myśl Konstytucji wniosek o wyrażenie votum nieufności całemu rządowi i ministrom Niezabytowskiemu i Meysztowiczowi będą głosowane na następnem posiedzeniu, obecnie zaś Sejm przystąpi do głosowania nad budżetem. Równocześnie wicemarszałek zarządził 15-minutową przerwę.

Po przerwie w wyniku głosowania odrzucono 153 głosami przeciw 121 poprawkę posła Niedziałkowskiego o przywrócenie sumy 100.000 zł na utrzymanie stałego delegata Polski przy Lidze Narodów. Przyjęto natomiast poprawkę pos. Strońskiego, pokrywającą się z wnioskiem komisji, zmniejszającą fundusz dyspozycyjny Ministerstwa Spraw Zagr. o 150.000 zł w związku ze zwiększeniem o tę sumę wydatków zwyczajnych dla Polskiej Akademji Umiejętności na założenie czytelni przy bibljotece polskiej w Paryżu.

Odrzucono wniosek pos. Poniatowskiego 150 głosami przeciw 112

o podwyższenie podatku majątkowego o 15 miljonów zł,

która to suma miałaby być pobierana w naturze od niewypłacalnych płatników właścicieli większych własności.

Następnie przyjęto poprawkę, skreślającą uchwalony w drugiem czytaniu zasiłek 2½ mijlona zł na podniesienie rolnictwa i 1 mijlon zł na fundusz meljoracyjny.

Przy budżecie Ministerstwa Oświaty przyjęto wniosek pos. Sochy (Str. Chłop.), zmniejszający o 100.000 zł wydatki osobowe z przeznaczeniem tej sumy na kształcenie nauczycieli.

Wszystkie inne poprawki odrzucono.

Ostateczna suma budżetu, po uwzględnieniu zmian, przyjętych w trzeciem czytaniu ,przedstawia się następująco:

wydatki	**1.982,079.038 zł**
dochody	**1.986,005.827 zł**

W ten sposób uchwalono budżet w trzeciem czytaniu.

W czasie głosowania przybył do Sejmu premjer i minister spraw wojsk. Marsz. Piłsudski i przez chwilę zasiadł w loży ministrów, którą opuścił po zakończeniu głosowania.

Zkolei pos. **Socha** (Str. Chł.) zreferował wniosek komisji komunikacyjnej o wybranie nadzwyczajnej komisji sejmowej do zbadania umów, zawartych przez Ministerstwo Kolei na dostawę taboru. W rezultacie wniosek komisi przyjęto.

* * *

Warszawa, 15. 2. (AW) Wczorajszy nastrój w Sejmie cechuje uspokojenie i zrównoważenie. Wpłynęło na to przedewszystkiem to, iż komisja budżetowa na podstawie uchwały konwentu senjorów na swem dwugodzinnem posiedzeniu ustaliła już wnioski, które mają być zgłoszone w trzeciem czytaniu. Najważniejszą sprawą jest kwestja wyrównania deficytu budżetowego, wytworzonego przez głosowanie w Izbie. Wszelkie wnioski w tej sprawie zarówno o prowadzenie ruchomej mnożnej od 1 kwietnia br., jak o powiększenie funduszu dla bezrobotnych, podwyższenia rent inwalidzkich i emerytur, stworzenie specjalnego kredytu na organizację rolnictwa — nie mają najmniejszych szans przejścia. Ostatecznie komisja budżetowa postanowiła skreślić wszystkie wnioski zmierzające do podwyższenia budżetu. Uchwała ta wpłynęła ostatecznie na złagodzenie sytuacji, albowiem komisja uczyniła to z własnej inicjatywy, bez jakiegokolwiek nacisku ze strony rządu.

Prądzyński wraca z rokowań z Niemcami.

Warszawa, 15. 2. (AW.) Kierownik delegacji polskiej do rokowań handlowych, p. Prądzyński powraca z całą delegacją po zapoczątkowaniu ogólnej likwidacji agend. Powrót do Warszawy nastąpi w końcu bm.

Hakatyści tracą zmysły!

Bezczelny ton prasy niemieckiej z powodu zerwania rokowań handlowych.

Berlin, 14. 2. (Pat.) „Lokal Anzeiger“, reprezentujący poglądy najsilniejszego stronnictwa rządowego, zwraca się z ostrem oskarżeniem przeciwko niemieckiej prasie demokratycznej i lewicowej, zarzucając jej, że w chwili, gdy polityka zagraniczna Niemiec przechodzi najostrzejszy kryzys, prasa obozu opozycyjnego, wysuwając szereg podejrzeń co do szczerości motywów, jakimi rząd niemiecki kieruje się w swoich poczynaniach, wysługuje się wrogom zewnętrznym Rzeszy. Zdaniem organu niemiecko-narodowego nie należy się dziwić **zuchwałość Polski,** jak również znamiennemu zwrotowi w tonie prasy angielskiej wobec Niemiec, jeżeli się uwzględni fakt, że zagranica czerpie swoje argumenty z artykułów niemieckiej prasy lewicowej i demokratycznej. „Lokal-Anzeiger“ wyraża się przytem w obelżywym tonie o głosach prasy angielskiej, nazywając je bezwstydnemi, postępowanie Polski zaś określa jako **„zwyrodniała zuchwałość rozbójniczego i pasożytniczego państwa“.**

M. ŁEMPICKI.

Wszechświatowa propaganda bolszewicka

III.

(Niezadowolenie Sowietów. — Strajk angielskich górników dziełem sowietów. — Akcja sowiecka w Niemczech, Francji i państwach bałtyckich. — Organizacje komunistyczne w Polsce pod komendą Moskiewskiej Międzynarodówki. — Agitacja na Kresach.—Środki przeciwdziałania).

„Komintern“ (Komitet Moskiewskiej Międzynarodówki), a raczej rząd sowiecki, nie jest zadowolony z postępów propagandy w Europie i uważa je za zbyt powolne; obecnie też zwrócił głównie uwagę na Azję i zamorskie kolonje, aby stamtąd skierować swój atak na Europę. O tej nowej akcji pomówimy osobno; tutaj zaś zaznaczamy, że pomimo niezadowolenia sowietów, propaganda w Europie odniosła już poważne skutki. Miny bolszewickie, zakładane są we wszystkich państwach i od czasu od czasu wybuchają.

Takim wybuchem był ostatni strajk górników w Anglji; prawda, nie udał się zamierzony strajk generalny, ale i ten strajk częściowy wyrządził Anglji nieobliczalne straty materjalne oraz wniósł do życia niebezpieczny ferment. Jednogłośnem zdaniem prasy angielskiej, strajk górniczy był akcją polityczną, oddawna uplanowaną przez sowiety, którym niebacznie poddały się Trade-Union'y (związki zawodowe), pod wpływem swych zbolszewizowanych przywódców (A. Z. Cook, Fr. Hodges, H. Smith) i przy obojętności takich „umiarkowanych“, jak I. H. Thomas i Ramsay Macdonald. Narady nad wywołaniem strajku odbywały się kilkakrotnie w ciągu 1925 r., między delegatami sowieckimi a przedstawicielami Trade Unionów; ci ostatni dla porozumienia się, jeździli do Rosji. Najbliższym celem strajku miało być **zmuszenie rządu do nacionaliz. kopalń** (upaństwowienia), dalszym — **obalenie wogóle kapitalizmu,** wspólnym wysiłkiem angielskich i rosyjstkich robotników; tak oświadczył w swej mowie w Leningradzie delegat angielski G. Hicks. Pismo angielskie „The Patriot“ nazywa ten strajk „znacznym krokiem, zbliżającym do rewolucji czerwonej“; w jednym ze swych numerów (z dnia 20 sierpnia 1926 r.) wylicza szereg organizacji komunistycznych, jawnych i tajnych, istniejących już w Anglji i szereg pism komunistycznych tu wydawanych; w innym numerze podaje spis kilkunastu placówek handlowych sowieckich, w samym tylko Londynie, które są jednocześnie ogniskami propagandy bolszewickiej.

Poza Anglją i dodajmy jeszcze Polską, przeciw którym kieruje się teraz główna energja ofenzywy so-

wieckiej, propaganda bolszewicka nie jest zaniedbywana i w innych państwach Europy. **W Niemczech** łączność miejscowych komunistów („Spartakusi") z Międzynarodówką Moskiewską nie ulega żadnej wątpliwości. Zamachy komunistyczne w pierwszym okresie po upadku cesarstwa, były organizowane przez wysłańców Moskwy (Joffe, Radek, Kopp) i za pieniądze sowieckie. Program niemieckich komunistów, wśród których jest **przewaga żydów** nie różni się od programu moskiewskiego „Kominternu". W ostatnim czasie **propaganda bolszewicka w Niemczech ucichła**; prawdopodobnie taki warunek był postawiony przez rząd niemiecki przy nawiązywaniu z sowietami stosunków handlowych i politycznych, które, jak wiadomo, silnie się rozwinęły.

We Francji propaganda komunistyczna szerzy się niemal bezkarnie; w Paryżu roi się od agentów bolszewickich rozmaitego rodzaju. Komuniści francuscy podtrzymują ożywione stosunki z moskiewskimi, jeżdżą do nich w odwiedziny, ale... wracają czasem rozczarowani. Organizacje komunistyczne powstają wśród młodzieży i robotników; niedawno gazety francuskie podały charakterystyczną wiadomość, że przy państwowej fabryce broni w Châtellerauet utworzyła się „jaczajka" komunistyczna, która opanowała całą załogę robotniczą 1 200 ludzi i ministerstwo musiało wkroczyć, aby ukrócić praktyki anarchistyczno-komunistyczne.

Państwa Bałtyckie i Litwa, już przez to samo, że przed wojną wchodziły w skład cesarstwa rosyjskiego, a teraz graniczą z republiką sowiecką, są w dużej mierze narażone na sąsiedzką propagandę bolszewicką. Uprawiają ją, jak się to często wykrywa, oficjalni przedstawiciele sowietów i przygotowują zamachy (np. „putch" komunistyczny w Rewlu, w grudniu 1924 r.). Po ostatnim przewrocie na Litwie, nowy rząd wystąpił energicznie przeciw szerzącej się akcji bolszewickiej, w której rola posła sowieckiego nie była wyraźna — i rozstrzelał kilku komunistów.

W państwach bałkańskich propaganda bolszewicka nie ustaje i doprowadziła w Bułgarii do potwornych zamachów, jak np. wybuch bomby w katedrze sofijskiej w roku 1925 podczas uroczystego nabożeństwa, co pociągnęło za sobą znaczną liczbę ofiar ludzkich.

*

Z wielu zrozumiałych powodów, **Polska jest terenem szczególnie ożywionej propagandy bolszewickiej.** Poza ogólnym celem (wszechświatowa rewolucja), rząd sowiecki wierny tradycji Rosji carskiej, ma tu jeszcze drugi cel: **oderwanie od Polski ziem wschodnich**, z mieszaną ludnością: polską, białoruską, rusińską, a uważanych, za ziemie rdzennie rosyjskie :dlatego też **do propagandy komunistycznej dołącza się zawsze akcja szpiegowska.** O zatrważających rozmiarach tej podwójnej akcji świadczą wymownie fakty, o których codzień się dowiadujemy: za zlikwidowaniem jednej „jaczejki" komunistycznej następuje odkrycie drugiej, za zdemaskowaniem jednej afery szpiegowskiej wykrywa się nowa i t. d. bez końca. Od chwili powstania państwa polskiego, istnieje jawna **„komunistyczna Partja Robotnicza Polska"** (K. P. R. P.); istnieją także znajdujące się z nią w ścisłej łączności, **wywrotowe organizacje żydowskie: Bund, Kombund i inne**; wszystkie te organizacje są **pod komendą Kominternu Moskiewskiego** i wykonywają jego rozkazy.

Ostatnio pękła podłożona bomba bolszewicka. Po zaaresztowaniu pięciu posłów sejmowych, okazało się, że prowadzona przez nich akcja była szeroko rozgałęziona i miała na celu: **wywołanie buntu zbrojnego, obalenie istniejącego ustroju państwowego i oderwanie od Rzeczypospolitej części jej terytorium**; funduszów potrzebnych dostarczał rząd sowiecki. Obok polskiej Partji komunistycznej i pod jej opieką powstawały na kresach rozmaite, jawne i tajne organizacje (Hromada, komunistyczna Partja zachodniej Białorusi), tworzyły się „jaczejki" („Hurki") wśród miejscowej ludności i wojska, dokonywane były napady bandyckie. Obraz ten dowodzi, że zaraza komunistyczno-sowiecka sięgnęła już głęboko do psychiki ludności kresowej, jest ona zrewolucjonizowana i Polsce niechętna; robota antypaństwowa posunęła się daleko. W takich warunkach potrzebne są nietylko **surowe kary na podżegaczy**, ale także i reformy administracyjne i celowe **zarządzenia dla zmiany panujących dziś wśród miejscowej ludności nastrojów.**

Przeciwdziałać propagandzie bolszewickiej powinny akcja rządowa i samoobrona społeczeństwa, ale najprzód **trzeba usunąć zamęt w pojęciach prawnych.** Zamęt ten — następstwo wielkiej wojny i wielkich przeobrażeń społecznych — doszedł już do takiego stopnia, że nie tylko w Polsce, ale i w innych krajach **ani rząd, ani obywatel nie wiedzą, jaki czyn jest antypaństwowy i karalny**, a jaki jest dozwolonym przejawem swobód konstytucyjnych. **Zamęt pojęć rodzi anarchję życia a anarchja prowadzi do rewolucji czerwonej.**

Przybycie wojsk angielskich do Chin.

Szanghaj, 14. 2. (Pat.) Po raz pierwszy od czasu powstania bokserów wylądowały tu w dniu dzisiejszym wojska europejskie. Dwa pułki angielskie z muzyką i sztandarami przemaszerowały wśród wielkich tłumów głównemi ulicami Szanghaju. Zostały one owacyjnie powitane przez ludność cudzoziemską, przez kupców zaś chińskich z uczuciem oczywistej ulgi. Żadnego wypadku nie było.

Prezydent Mościcki wyjeżdża na trzy dni do Poznania.

Warszawa, 14. 2. (Pat.) Dnia 16 bm. p. Prezydent Rzeczypospolitej udaje się na kilkodniowy pobyt do Poznania, gdzie zamieszka na Zamku poznańskim. Część oficjalna potrwa do dnia 18 bm. Złoży się na nią uroczyste przyjęcie p. Prezydenta przez miasto oraz władze cywilne i wojskowe, raut na Zamku, który wyda p. Prezydent dla przedstawicieli władz i społeczeństwa oraz audiencje, których p. Prezydent udzielać będzie do południa 18 bm. Reszta pobytu, który przeciągnie się jeszcze przez dzień 19 bm. poświęcona będzie sprawom prywatnym. P. Prezydent zwiedzi m. i. rezydencję swoją w Racocie oraz odwiedzi rodzinę, zamieszkałą w poznańskiem. Powrót do Warszawy nastąpi dnia 20 bm.

Kronika telegraficzna.

Papież pobłogosławił Wieniawie.

Rzym, 14. 2. (Pat.) W dniu dzisiejszym papież przyjął na półtoragodzinnej audjencji pułk. Wieniawę-Długoszewskiego, który przywiózł list odręczny marszałka Piłsudskiego. Na zakończenie audjencji papież udzielił pułkownikowi specjalnego błogosławieństwa.

Echa napadu na posła Zdziechowskiego.

Warszawa, 15. 2. (Tel. wł.) Wobec niewykrycia sprawców napadu na pos. Zdziechowskiego sąd Okręgowy umorzył postępowanie przeciw redakcjom „Rzeczpospolitej" i „Gazety Porannej", oskarżonym o zniesławienie armji.

Zwrot „Rzeczpospolitej" „banda oficerów opryszków" zdaniem sądu odniósł się do sprawców napadu. A ponieważ nie zostali oni wykryci, nie można uznać za niezgodne z rzeczywistością, że brali udział w napadzie oficerowie. Tak więc słowa krytyki nie można uznać za zniesławiające.

Zderzenie się pociągów warszawskiej koleiki.

Warszawa, 15. 2. (Tel. wł.) Wczoraj o godzinie 10 wieczorem zderzyły się dwa pociągi kolejki grójeckiej na stacji kolejowej Służewo. Katastrofa spowodowała uszkodzenie lokomotywy oraz ciężkie pokaleczenia jednego z konduktorów. Powodem katastrofy niedbalstwo kierownika ruchu.

Zgon.

Warszawa, 15. 2. (Tel. wł.) Zmarł Emil Weydel, adwokat, jeden z najlepszych cywilistów.

Wywóz towarów do Niemiec przewyższa znacznie przywóz.

Import niemiecki do Polski w 1924 roku wyniósł 518 miljonów złotych w złocie, w 1925 roku 497 miljonych złotych w złocie i w 1926 roku 212 miljonów złotych w złocie. Eksport polski do Niemiec wyniósł w 1924 roku 547 miljonów złotych w złocie, w 1925 roku 525 miljonów w złocie i w 1926 roku 331 milj. złotych w złocie.

Skandal towarzyski w stolicy

Warszawa, 15. 2. (Tel. wł.) W kołach towarzyskich wywołało silne wrażenie dość ceremonjalne wyproszenie gości z balu jednego z poselstw państw neutralnych o godz. 3-ciej nad ranem. Wtajemniczeni utrzymują, że powodem niezwykłego zajścia była chęć nauczenia Polaków z jednej strony punktualnego przybycia na zaproszoną godzinę, zaś z drugiej strony zwrócenia uwagi, iż nie wypada pozostawać pod obcym dachem do białego rana.

(Podobna egzekutywa przydałaby się naszym radnym miasta, którzy zwykli się spóźniać o całe 45 minut... — Red.)

Nowa komisja dla badania cen cukru.

Warszawa, 15. 2 (tel. wł.) Nowa komisja cukrownicza, która ma orzekać o cenach cukru, składa się z delegatów ministerstw: Skarbu, Handlu, Rolnictwa i Spraw Wewn. oraz z 4 przedstawicieli przemysłu cukrowniczego i 2 reprezentantów hodowli buraków.

Zw. Zaw. robotników przemysłu cukrowniczego wystąpił do rządu z memorjałem, domagającym się obrony robotników w razie zwinięcia poszczególnych cukrowni.

Katastrofa kolejowa w Anglii.

Londyn, 14. 2. (Pat. Dziś rano w pobliżu stacji Hull wydarzyła się katastrofa kolejowa. Pociąg manewrujący wpadł na pociąg osobowy zdążający z Withersen do Hull. Według dotychczas otrzymanych wiadomości w czasie katastrofy zginęło 12 osób.

Trzęsienie ziemi w Jugosławii.

Białogród, 14. 2. (Pat.) Odczuto tu silne trzęsienie ziemi, ognisko którego znajdowało się w Hercegowinie. Następstwem katastrofy są znaczne straty materialne i szereg ofiar w ludziach.

Wiedeń, 14. 2. (Pat.) Aparaty sejsmograficzne zanotowały dziś o godzinie 4 min. 44 bardzo silne trzęsienie ziemi w odległości około 600 km. od Wiednia.

Ciężkie położenie bezrobotnych pracowników umysłowych.

Warszawa 15. 13. (tel. wł.) Przedstawiciele Centr. Org. pracowników umysłowych odbyli konferencję z ministrem pracy Jurkiewiczem w sprawie niedawno wydanej instrukcji odnośnie do zasiłków dla bezrobotnych która pozbawia czwartą część bezrobotnych pomocy rządu. Minister Jurkiewicz oświadczył, że bez min. Skarbu nic przyrzekać nie może.

Delegaci nast. zareferowali ministrowi projekt przeszkolenia pracowników na rękodzielników i handlowców w dziale akwizycji. Akcję tę ma rozpocząć organizacja we wszystkich większych miastach. Przeszkoleniem zająć się ma dyrektor departamentu p. Szubartowski.

† Agnieszka Sorma.

New York, (tel. wł.). Agnieszka Sorma, jedna z najsławniejszych aktorek, zmarła na udar serca w 62 roku życia, w Prescott (Arizona).

* * *

Wybitna artystka, w której żyłach niewątpliwie płynęła krew słowiańska, urodziła się w roku 1865 w Wrocławiu. Już w 15 roku życia debiutowała na scenie teatru miejskiego w Wrocławiu, zachwycając swą grą wybredną publiczność. W roku 1880—82 występowała w Poznaniu. Następnie odbyła tournee po całym świecie, zdobywając wszędzie wielkie uznanie. Czując, że młodość ją opuszcza, znika z widowni i wypływa dopiero znowu podczas wojny, gdzie występowała też i w Bydgoszczy, w najlepszej jej kreacji „Nory" Ibsena. Kobieta, która uśmiechem swym poruszyła wszystkich do głębi serca, zamknęła swe powieki do wiecznego snu w dalekiej Ameryce.

PROGRAM RADJOFONICZNY.

Warszawa, 10 kw. dług. fali 980 m.

Środa, 16. II. 1927.

15,00—15,25. Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy.
15,30—16,45. Stacja nieczynna.
16,45—17,10. Program dla dzieci.
17,15—18,40. Koncert popołudniowy.
18,40—19,00. Rozmaitości.
19,00—19,25. „Skrzynka pocztowa".
19,45—20,10. Odczyt p. t. „Sport jako czynnik wychowania społecznego".
20,10—22,00. Koncert.
22,00—22,30. Sygnał czasu. Komunikaty.
22,30—23,30. Koncert wieczorowy.

Stosunek Sejmu do spraw robotniczych.

W dniu 7 bm. toczyła się w Sejmie dyskusja nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Dała ona sposobność poszczególnym klubom parlamentarnym do określenia ich stosunku nie tyle do samego budżetu, ile do działalności ministerstwa, a pośrednio i do sprawy robotniczej. Działalność Ministerstwa Pracy spotkała się naogół z oceną ujemną, a jedynie różne były przyczyny niezadowolenia z prac ministerstwa, podawane przez przedstawicieli poszczególnych stronnictw sejmowych. O ile posłowie Ch. D., N. P. R. i P. P. S. domagali się żywszego tempa prac ministerstwa i wskazywali na szereg zaniedbań, to reszta mówców atakowała Ministerstwa Pracy najczęściej za to, że wykonuje obowiązujące ustawy i przepisy.

Z przebiegu dyskusji można było wyczuć, że **sprawa robotnicza w większości klubów naszego Sejmu nie jest należycie zrozumiana.** Wielu posłów hołduje jeszcze dawnemu liberalizmowi z XIX. wieku, kiedy to uważano, że państwo nie powinno i nie ma żadnego obowiązku zajmować się sprawą robotniczą i pośredniczyć w zatargach między pracą a kapitałem. Ten pogląd liberalizmu ekonomicznego, zaatakowany przez Marksa jego programem komunistycznym, doznał gruntownego ciosu przez wydanie encykliki papieża Leona XIII. „Rerum novarum" z 15 maja 1891. **W encyklice tej ów wielki „papież robotników" bardzo wyraźnie nakłada na państwo obowiązek zajęcia się sprawą robotniczą i dążenie do jej pomyślnego rozwiązania.** Ten nakaz papieski zrozumiały już społeczeństwa zachodnie. W Polsce jednak nie doszliśmy jeszcze do takiego zrozumienia zadań państwa w stosunku do kwestji robotniczej. Dzieje się to dlatego, że mimo bardzo demokratycznych u nas ustaw — panuje jeszcze u nas za wiele ducha klasowości co sprawia, że jedni chcieliby widzieć robotnika na czele warstw społecznych, drudzy zaś robotnika i sprawę robotniczą uważają za jakieś zło, a conajmniej za coś w społecznem życiu niepożądanego. Oczywista rzecz, że niema w kraju ugrupowania, któreby się otwarcie wypowiedziało przeciw robotnikowi, a przeciwnie wszyscy zapewniają o swej życzliwości dla robotnika i o chęci współpracy nad rozwiązaniem kwestji społecznej. Natomiast niezrozumienie ważności robotnika i doniosłości zagadnienia pracy przejawia się dopiero wtedy, gdy przychodzi chwila pewnej decyzji.

Wyraźną niechęć do rozpatrzenia sprawy robotniczej przejawiają te stronnictwa, które reprezentują warstwy posiadające, a więc Zw. Lud.-Nar., Ch. N. i stronnictwa włościańskie nawet bardzo radykalne. Dla nich decydujący jest interes klasowy obecny stan posiadania. A ponieważ sprawa robotnicza może być załatwiona jedynie na podstawie wzajemnych ustępstw, jakie poczynić muszą tak robotnicy najemni jak i właściciele warsztatów pracy, ponieważ **w obecnych warunkach można żądać ustępstw jedynie od warstw posiadających, bo warstwy robotnicze nie mają już z czego ustępować** — przeto jesteśmy świadkami walki, jaka mniej lub więcej otwarcie toczy się przeciw robotnikowi, co oczywiście utrudnia rzeczowe ustosunkowanie się do sprawy robotniczej.

Że powyższe uwagi są słuszne, tego dowodem nietylko dyskusja nad budżetem Ministerstwa Pracy, ale również w ciągu tej dyskusji zgłoszone rezolucje. Tak np. poważne stronnictwo włościańskie „Piast" zgłosiło wniosek, w którym żąda, by drobnych rolników zwolniono od obowiązku ubezpieczenia pracowników najemnych na wypadek choroby i od nieszczęśliwych wypadków. Wniosek ten, dyktowany obroną kieszeni drobnych rolników, zmierza do pozbawienia tysięcy robotników pracujących na roli pomocy w razie choroby lub kalectwa. Ten sam klub „Piasta" zgłasza inny wniosek, w którym żąda zwolnienia drobnych rolników w miastach i miasteczkach od opłat na rzecz kas chorych. Jeden z posłów klubu „Piasta" zgłasza rezolucję z wezwaniem do rządu, by zastanowił wypłatę zasiłków dla bezrobotnych. A więc dziesiątki tysięcy ludzi, pozbawionych nie z własnej winy pracy, ma być wraz z rodzinami wydanych na pastwę nędzy i głodu, bo tak chce stronnictwo „Piasta". Pomijam już wniosek tego samego klubu, zawierający żądanie zniesienia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznych. Wniosek ten może bowiem być uważany za protest przeciw socjalistom, którzy to ministerstwo wzięli w zupełny monopol.

Do przeciwników nowożytnego traktowania sprawy robotniczej zaliczyć należy niewątpliwie Związek Ludowo-Narodowy. Stronnictwo to, skupiające przeważnie właścicieli dużych warsztatów rolnych i przemysłowych, stosuje w kwestji robotniczej charakterystyczną taktykę: z jednej strony próbuje tworzyć własne związki zawodowe (co prawda o charakterze organizacji żółtych), z drugiej strony tak w kraju jak i w Sejmie wytrwale stara się przywrócić do życia ów szkodliwy liberalizm ekonomiczny, co spodziewa się osiągnąć przez zredukowanie w sprawach robotniczych ingerencji państwa, ograniczenie ustawodawstwa społecznego, ułatwienie wyzysku robotnika przez niesumiennego pracodawcę itd. Związek Ludowo-Narodowy niejednokrotnie twierdził w Sejmie, że kryzys gospodarczy, jaki Polska przeżywa, a zwłaszcza kryzys w przemyśle, to następstwo ustawodawstwa socjalnego. A przecież ci panowie chyba powinni rozumieć, że **robotnik ma prawo do opieki ze strony państwa,** że ta ochrona i pomoc może być mu zagwarantowana jedynie w drodze ustaw państwowych, bo na ich straży stać będzie państwo. Pozbawienie robotnika opieki prawa jest równoczesne z pogłębieniem niebezpieczeństwa, jakiem grozi opóźnianie w załatwieniu sprawy robotniczej. I jeśli N. D. w dyskusji budżetowej stawia np. wniosek w sprawie zatrudnienia bezrobotnych, czego się domagają zresztą sami bezrobotni, ale w tym samym wnlosku mówi o subwencjonowaniu bezrobocia, to jest to nie tylko obłuda, ale przedewszystkiem chęć odebrania bezrobotnym nawet tych skromnych zasiłków, jakie pobierają z Funduszu Bezrobocia, do którego zresztą płacą składki w czasie, gdy pracują.

Z powyższych uwag wynika, że dużo jeszcze trzeba wysiłków, by całe społeczeństwo należycie zrozumiało zagadnienie robotnicze. Do wyrobienia tego zrozumienia mogą się w dużej mierze przyczynić sami robotnicy przez zasilanie tych ugrupowań politycznych i społecznych, które dalekie od demagogji uprawianej przez radykalizm społeczny, wypisały jednak na swoich sztandarach hasło obrony pokrzywdzonych. Do tych organizacji należą przedewszystkiem **organizacje chrześcijańsko-społeczne, które oparte na zasadzie miłości bliźniego, solidarności i sprawiedliwości społecznej, zdolne są przyczynić się w sposób decydujący do rozwiązywania zagadnień społecznych.**

Zabrzeski.

Klasztory marjawickie są domami rozpusty.

W jaki sposób werbują się „zakonnice". — Nowy Sinobrody. Kowalski bywa także zazdrosny. — „Wolno ci kochać tylko mnie".

„Kurier Illustrowany" donosi:

„Okazuje się, że klasztory marjawickie są właściwie domami rozpusty. W jaki sposób np. werbowane są do klasztorów marjawickich zakonnice?

Jedna z młodziutkich dziewczynek idzie na odpust do Czytowa, udaje się do spowiedzi i trafia na „arcybiskupa" Kowalskiego. Spowiednik zapewnia dziewczynę, iż „z woli Bożej czuje jej wielkie powołanie do życia klasztornego". Oszołomiona dziewczyna ulega. Po paru tygodniach przywdziewa habit i otrzymuje imię Regńy. Zostaje potem małżonką „biskupa" Próchniewskiego. Inna 15-letnia „zakonnica", w ten sposób przyjęta, jest w łaskach u samego „arcybiskupa" Kowalskiego i nosi imię Estery. „Arcybiskup" Kowalski pozyskał sobie 5 małżonek: siostry: Miłość Klementynę, Celestynę, Dilekse i Michaelę.

Żony Kowalskiego są o siebie wzajemnie zazdrosne. Siostra Miłość np. skarży się, że szczególnie nie lubi siostry Estery, najmłodszej i cieszącej się wielką miłością Kowalskiego. Kowalski bywa także zazdrosny. Siostrze Miłość zrobił niedawno awanturę za to, że nosiła w psałterzu fotografię ojca Filipa i oświadczył jej podniesionym tonem: „Wolno ci kochać tylko mnie". W Felicjanowie mieści się marjawicki zakład dla dziewcząt. Niektóre z wychowanek zakładu otrzymały od Kowalskiego wezwanie do odwiedzania go w mieszkaniu, gdzie zostawały na noc. M. in. były wywożone w ten sposób Halinka i Frania. Takie dziewczęta otrzymują nazwę próbantek".

Dalszych rewelacji nie ogłaszamy. Są to rzeczy potworne i karygodne. Władze policyjne powinny w tę rzecz wkroczyć.

Niesamowite historje z domu warjatów w Kulparkowie.

Nieboszczyk uciekł z trumny. Dozorca niemógł znaleść swej głowy

Lwów, 14 lutego.

W zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie pod Lwowem dzieją się niekiedy nadzwyczajne rzeczy. Ze względu na to, że z natury rzeczy trudno dostać się do wnętrza zakładu i zbadać u źródła prawdziwość tej lub owej kursującej po mieście historii, podaje poniżej dwie najnowsze na ten temat sensacje nie biorąc naturalnie za nie odpowiedzialności, jakkolwiek miasto całe opowiada je sobie jako autentyczne zdarzenie.

Opowiada ja mianowicie, że zmarł w zakładzie kulparkowskim jeden z tamtejszych pensionarjuszy. Zmarłego ułożono w trumnie, która przykryto wiekiem, a po pewnym czasie mieli przyjść żałobnicy i wynieść trumnę ze zwłokami na cmentarz.

Zanim to jednak się stało, wśliznął się niepostrzeżenie do tej ubikacji inny warjat, który nieboszczyka wyjął z trumny i włożył do szafy, a sam ułożył się w trumnie.

Jakież było przerażenie niosących trumnę, gdy nagle po drodze na cmentarz podniosło się wieko trumny i wyskoczył z niej żywy człowiek.

Przerażeni pobiegli ile im sił starczyło do zakładu, gdzie ochłonawszy z pierwszego strachu, opowiedzieli co im się wydarzyło. Domyślono się przyczyny zajścia i rozpoczęto poszukiwanie za zwłokami.

Znaleziono je w szafie przykryte przez warjata, który tymczasem przez dłuższy czas hasał po lasach, zanim go znowu schwytano.

A oto druga wersja, datująca się jeszcze od lata zeszłego roku.

Mianowicie opowiadają, że lżej chorych umysłowo wyprowadzano wówczas do jednego z ogrodów ważywnych znajdujących się na terenie zakładowym, gdzie używano ich do robót polnych. Pewnego dnia obłąkani kosili tam trawę, a pilnujący ich dozorca usiadł na miedzy w słońcu i zdrzemnął się.

Jeden z warjatów spostrzegłszy, że dozorca śpi, zaproponował, by spłatać mu figla. Figiel polegał na ucięciu dozorcy kosą głowy.

— A to ci będzie heca — cieszył się już naprzód warjat — gdy dozorca się zbudzi, będzie szukał swej głowy, a my ją schowamy do siana.

Jak postanowili, tak zrobili, oporządziwszy nie podaje jednak szczegółów, jak długo następnie dozorca poszukiwał swej schowanej głowy.

Kandydatura Polki na urząd przewodniczącego Izby posłów stanu New Jersey.

Prasa polsko-amerykańska donosi pod dniem 18 stycznia br., że w Izbie posłów stanu New Jersey frakcja demokratyczna, licząca 12 posłów, wysunęła kandydaturę posła z powiatu Hudson, Polki p. Marji Urbańskiej na speakera czyli przewodniczącego Izby. Choć przy wyborze p. Urbańska przepadła, gdyż republikanie rozporządzają 48 głosami i przeforsowali swego kandydata.

Jednakże pozostaje do zanotowania fakt, że po raz pierwszy Polka została przedstawiona jako kandydatka na tak poważne miejsce jak przewodnicząca Izby. Następnie została wybrana delegacja Izby do gubernatora Moore'a, w skład której wraz z dwiema posłami republikańskimi weszła pani Urbańska. Dzięki kurtuazji posłów pani Urbańska złożyła sprawozdanie gubernatorowi o utworzeniu Izby, a następnie w Izbie streściła rozmowę gubernatora z delegacją. Posełka Urbańska została wybrana jako członkini do następujących komitetów: komisji zażaleń i pensyj, spraw międzynarodowych i komisji zdrowia publicznego. Po odbytem posiedzeniu około 75 polskich obywatelek i obywateli z Jersey City, którzy autobusami przyjechali do Trenton, stolicy stanu New Jersey, i byli obecnie podczas zaprzysiężenia posełki Marjanny Urbańskiej, udali się do lokalu Białego Orła, gdzie odbył się bankiet na cześć popularnej posełki.

(b.)

Jubileusz Tow. Przemysłowców Polskich w Berlinie.

Towarzystwo Przemysłowców Polskich w Berlinie święciło w ubiegłym tygodniu 60-lecie swego istnienia. W wielkiej sali „Alhambry" zebrała się wielka ilość życzliwych towarzystwu. Uroczystość rozpoczęła się od wprowadzenia sztandarów poszczególnych towarzystw. Przy dźwięku hymnu narodowego i śpiewie wniesiono 20 sztandarów na salę, obejmując ją półkołem. Chwila podniosła. Prezes p. Karolczak wita zebranych i zagaja w dłuższem przemówieniu uroczystość. W treściwych słowach wskazał na zaszczytną w historji wychodźtwa naszego pracę Towarzystwa, poczem sekretarz w sprawozdaniu wyświetlił nam niejedno przejście górne — lecz i chmurne. Po mowie uroczystościowej nastąpiło udekorowanie sztandaru jako i członków honorowych, poczem poszczególni delegaci składali życzenia, między innemi pp. Ochendal, Wesołowski, Minierski. Wspominano o tych nieustraszonych przywódcach ruchu naszego na obczyźnie, którzy zwykle z kół przemysłowców drobnych i rzemieślników i przeważnie z grona Towarzystwa Przemysłowców Polskich w Berlinie wypływali — nie szczędząc ni trudu ni zdrowia. Dosyć tylko wspomnieć dawniejszego prezesa Towarzystwa p. Berkana, dziś radcy miejskiego w Poznaniu.

Z krainy czarnego krzyża.

Z okazji 50-letniego jubileuszu wojskowego Wilhelma w Doorn urządzili oficerowie byłej armji niemieckiej w Królewcu „wieczór piwny". Przemawiali generałowie Kahns i Hell, wysławiając pod niebiosy działalność ekscesarza i ślubowali mu wierność.

* * *

Wieczór Chopinowski w Olsztynie. Profesor Friedberg z Berlina, pianista, koncertował w olsztyńskim „Treudanku". Friedberg odegrał tylko utwory Chopina. Kiedy zaczął grać mazurka — hakatyści zaczęli sykać. Dopiero po polonezie zerwała się burza oklasków.

* * *

„Koenigsberger Allgemeine Zeitung" ogłasza zjadliwy artykuł o gospodarczym upadku byłych dzielnic pruskich, przyłączonych do Polski.

* * *

Film antypolski „Płonąca granica" wyświetla się obecnie w Prusach Wschodnich. Film ten przedstawia rabujących i mordujących Niemców, Polaków. Prasa niemiecka zamieszcza recenzję o filmie i zachęca ludność do zobaczenia sobie go, stwierdzając wyraźnie, że rozchodzi się o rabusiów i morderców polskich...

Język hebrajski wzbroniony w Rosji.

W „Dzienniku Warszawskim“ (nr. 40 z 13 bm.) dr. Majer Bałaban, omawiając „Naukę żydowską w Rosji sowieckiej“ stwierdza, że nowi władcy wygnali przedewszystkiem z kraju język hebrajski. Jeśli się go toleruje w modlitewnikach, uważanych za nieszkodliwe, to w dziejach naukowych niema dlań miejsca. Jedynym językiem, w jakim wolno i należy publikować prace naukowe o żydostwie jest — poza rosyjskim, czy też innym krajowym — język żydowski (żargon), dostosowany w swej fantastycznej ortografji do potrzeb i wymogów rządu i ludzi...

Syn posła Thona profesorem uniwersytetu w Jerozolimie.

Dr. N. Thon, syn posła dr O. Thona, rozpoczął wykłady chemji na nowostworzonej katedrze uniwersytetu hebrajskiego w Jerozolimie.

Prof. Thon zna świetnie język hebrajski. Pracuje on nad nową terminologją chemiczną w języku hebrajskim .

Z KRAJU.

Nowe banknoty polskie. W krótkim czasie ukończony będzie druk nowych polskich banknotów pieniężnych po 5. 10 oraz 20 złotych.

Wyrok na łomżyńskich komunistów.

16 skazano na więzienie od 5—2 lat. 36 uwolniono.

Sąd okręgowy w Łomży rozpatrywał sprawę 52 komunistów. oskarżonych z art. 102 części I. k. k. którzy byli postawieni w stan oskarżenia w czasie likwidacji organizacji komunistycznej. przeprowadzonej w grudniu 1926 r. i w styczniu br. Ogłoszony został wyrok. w którym skazano: 2 oskarżonych po 5 lat więzienia, 8 po 4 lata i 1 na 2 lata. Pozostałych oskarżonych sąd uniewinnił.

Kinowa historja.

Komendant policji i wójt jako bandyci.

W Niemirowie. pow. Kołomyja na dom zamożnego gospodarza. który wrócił z Ameryki napadli dwaj zamaskowani bandyci i pod groźbą rewolwerów zażądali wydania dolarów. Gospodarz udając. że sięga po pieniądze. wyciągnął z pod poduszki rewolwer i dwoma celnymi strzałami obu bandytów położył trupem.

Następnie gospodarz ów udał się na posterunek P. P. ale niezastawszy komendanta poszedł do wójta. A gdy i tego nie zastał mimo nocnej pory w domu. powrócił na posterunek i z jednym posterunkowym udał się na miejsce czynu.

Gdy bandytom zdjęto maski. zdumieni świadkowie rozpoznali w nich komendanta posterunku i wójta.

Katastrofa samochodowa w śródmieściu Krakowa.

Kraków, 13. 2. Dziś o godzinie 11 przed południem ulica Sławkowska była widownią strasznej katastrofy samochodowej. której ofiarami padło kilka osób. Jadący od strony Rynku w kierunku ulicy Długiej samochód kierowany przez dyrektora Polskiej Linji Lotniczej Aerolot. Welfelda. jadąc po lewej stronie jezdni, chciał wyminąć tramwaj. W tej właśnie chwili dwie kobiety chciały przebiec jezdnię. Kierowca samochodu nie mogąc rzekomo ich wyminąć. wjechał na chodnik i uderzył samochodem o mur kamienicy. przygniatając cztery osoby. Kierowca samochodu i jego właściciel Welfeld zbiegł natychmiast. Jedną z ofiar jest Morawski. murarz bezrobotny. który zmarł wkrótce. Trzy inne ofiary katastrofy. a to murarz Solarz. robotnik Halczyk i słuchaczka uniwersytetu Kamentz odniosły poważne obrażenia.

Dwaj zbrodniarze ukamieniowali robotnika.

Poszedł po bronę i znalazł zniekształcone ciało człowieka. — Na zniekształconej głowie widniało pięć ran. — Bito ofiarę po głowie kamieniami aż do uśmiercenia.

We wsi Mileszki pod Łodzią jeden z gospodarzy udał się na pole. aby zabrać pozostawioną tam bronę. Jakież było jego przerażenie. gdy zastał między bruzdami zniekształcone ciało człowieka.

Trup leżał twarzą ku ziemi. w polu, między bruzdami. Był to mężczyzna młody. ubrany w bluzę robotniczą. burkę i buty wojskowe. Na zniekształconej i zbroczonej krwią głowie zamordowanego było 5 głębokich ran.

Obok głowy leżał 2-pudowy kamień splamiony krwią.

Z przeprowadzonego dochodzenia i ze śladów na ziemi okazało się. że morderców było 2. Ustalono również. że trup leżał w polu około 3 dni.

Przebieg zbrodni był prawdopodobnie nast.: jacyś dwaj zbrodniarze chcąc się straszliwie zemścić wyprowadzili swą ofiarę w pole i w odległości 20 kroków od bocznej drogi rzucili się nań. bijąc nielitościwie po głowie trzymanemi kamieniami. Skoro katowany runął na ziemię, zbrodniarze rzucili mu na czaszkę 2-pudowy kamień polny.

Dochodzenia ustaliły. że zamordowanym w tak bestjalski sposób jest robotnik łódzki, 23-letni Antoni Spychalski.

Płatny funkcjonarjusz socjalistycznego związku zdefraudował 2000 zł.

Płatny funkcjonarjusz zw. Pracowników Inst. Użyteczności publicznej w Łodzi (P. P. S.) Mikołajenko zdefraudował 2 tys. złotych pieniędzy członkowskich. Kiedy nadużycie wykryto p. Mikołajenko przyciśnięty do muru pokrył w ten sposób zdefraudowaną sumę. że wystawił weksel i zdyskontował go u jednego z lekarzy Kasy Chorych. Gdy przyszedł termin płatności p. Mikołajenko weksla nie wykupił.

Kiedy sprawa stała się głośna p. prezes w ten sposób ją zlikwidował że **nieuczciwego pracownika zwolnił ze stanowiska wraz z... 3 miesięczną odprawą.**

Krwawa łuna nad Piotrkowem.

O pożarze fabryki w Piotrkowie donoszą nam nast. szczegóły: ub. niedzieli nad Piotrkowem zawisła krwawa łuna pożaru.

Około godziny 10 wieczorem w przędzalni Tow. Akc. Piotrkowskiej Manufaktury, mieszczącej się na Bugaju wybuchł groźny pożar.

Ogień objąwszy przędzalnię i smary szerzył się tak szybko. iż po kilku minutach objął wykończalnię i przerzucił się na budynek tkalni. Akcja straży ogniowej z powodu braku wody i szczupłego terenu nie mogła opanować żywiołu.

Nad ranem dopiero udało się pożar zlokalizować. Spłonęła doszczętnie tkalnia i przędzalnia. Straty olbrzymie. Pracę straciło około 400 robotników.

W czasie akcji ratowniczej uległ wypadkowi jeden ze strażaków. Przyczyny ognia narazie nie ustalono.

Niebywały napad na karawanę woźniców.

Obrabowano 20 wozów.

Szajka grasujących bezkarnie opryszków oddawna już niepokoiła mieszkańców okolic Włodawy

Zdarzył się tam ostatnio niezwykle śmiały napad rabunkowy. który dobitnie wykazał. że środek zapobiegawszy nie uśmierza bandyckich zapałów.

Kiedy ostatnio w nocy karawana 20 furmanek powracających z Włodawy ujechała już 8 klm. i znalazła się niedaleko folwarku Różanka. nagle wypadło z pobliskiego zagajnika 6 zbrojnych w browningi bandytów. W jednej chwili cała karawana została zatrzymana. Bandyci sterroryzowali 20 furmanów grożąc. że położą trupem każdego. kto ośmieli się ruszyć z miejsca lub stawić opór.

Po dokonaniu tej operacji bezczelni rabusie zakazali furmanom pod groźą strasznej zemsty zawiadamiać o wszystkiem policji i zniknęli w ciemnościach nocy.

Niezwykle tragiczne zakończenie operacji.

Licytacja krwi ludzkiej na ratunek chorej. Za szklankę krwi 1000 złotych.

W niezwykle tragiczny sposób zakończyła się niebezpieczna operacja transfuzji krwi. której musiała się poddać 54-letnia p. Gitla Kirszenbaum. żona znanego w Lublinie handlowca.

Konsyljum lekarskie orzekło. że tylko natychmiastowa transfuzja krwi może uratować chorą. Zrozpaczony mąż postanowił dokonać wszystkiego. co tylko leżało w jego mocy. aby małżonkę uratować.

Niebawem ukazał się w niektórych pismach warszawskich sensacyjny anons. że p. Kirszenbaum płaci za szklankę krwi 1000 zł.

Zgłosiło się bowiem 32 chętnych w tem 29 izraelitów i 3 chrześcijan.

Przelicytował wszystkich Mendel Komandor. młodzieniec rodem z Sierpca. uczeń Akademji rabinackiej w Warszawie.

Zgodził się za 300 zł sprzedać szklankę swej krwi.

Uradowany p. Kirszenbaum obiecał młodzieńcowi. że zabierze go do Lublina. będzie kształcić i nie szczędzić na jego utrzymanie, jeżeli tylko niebezpieczna operacja się uda.

Natychmiast po dokonaniu specjalnych lekarskich oględzin Komandora i przeprowadzeniu skrupulatnej analizy krwi. przystąpiono do transfuzji.

Wynik operacji zdawał się być jaknajlepszy. Początkowo chora poczuła się lepiej.

Wczoraj jednak stan jej zmienił się błyskawicznie. Dostała nagłego i niezwykle silnego wstrząsu nerwowego graniczącego wprost z furją.

Przerażony mąż zawezwał najbardziej znanych specjalistów. Konsyljum orzekło. że dla chorej niema już ratunku.

Śmierć miała nastąpić lada chwila. Zrozpaczony mąż postanowił przewieźć żonę do Lublina.

W drodze jednak chora w strasznych męczarniach zmarła.

Trudno kategorycznie wyjaśnić. co było przyczyną śmierci p. Kirszenbaumowej.

Do ekspose dra Bartla.



„Idealny typ urzędnika“. stworzony przez majowych sanatorów.

Na czem polegać będzie militaryzacja policji?

Warszawa, 14. 2. W związku z oświadczeniem, złożonem na środowem posiedzeniu senackiej komisji przez ministra Składkowskiego na temat militaryzacji policji pojawiła się w niektórych pismach mylna interpretacja tego oświadczenia. Koła miarodajne wyjaśniają. że projekt militaryzacji policji nie oznacza bynajmniej. aby policja została oddana do dyspozycji min. spraw wojskowych. Policja pozostanie nadal pod zarządem min. spraw wewnętrznych. Zamierzona militaryzacja policji pójdzie jedynie w kierunku wprowadzenia dyscypliny wojskowej i wyszkolenia wojskowego. przyczem to wyszkolenie policji głównie miałoby być poświęcone w kierunku przygotowania policji do obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej. Te dwie dziedziny są najważniejsze na wypadek konieczności obrony państwa. Również wyjaśniają. że militaryzacja policji nie oznacza również. aby komendy nad oddziałamy policyjnymi mieli objąć oficerowie.

Wyrok w procesie dyrektorów Banku Przemysłowego.

Kraków, 15. 2. Ciągnący się tu od 8 dni proces przeciw dyrektorom Banku Przemysłowego. którzy jakoby działali na szkodę tej instytucji. zakończył się uwolnieniem wszystkich oskarżonych. Oskarżonymi byli dyr. Filippi. Winiarz i Wiliński.

Z sali sądowej.

Władysław Poczekaj przed sądem.

Odwołał obelgę rzuconą na sędziego Felcyna.

Od roku blisko zawisła przed tutejszym sądem sprawa karna przeciwko Władysławowi Poczekajowi o obrazę sędziego Felcyna — znalazła wczoraj swój epilog. Poczekaj wyszedł z tej sprawy cało, gdyż postępowanie przeciwko niemu zostało umorzone.

Na samym wstępie rozprawy obrońca Poczekaja dr. Typrowicz przedkłada trybunałowi deklarację, że jego mandant **przeprasza** obrażonego sędziego i z tego tytułu wnosił o umorzenie sprawy. Obrażony sędzia Felcyn oraz prezes Sądu Okręgowego zgodzili się na cofnięcie wniosku karnego. Do wniosku tego przychylił się też i prokurator i Sąd wyrokiem sprawę przeciwko Poczekajowi umorzył, nakładając jednakże na oszczercę koszta postępowania.

Poczekaj będzie jeszcze częściej musiał odwoływać.

„Nie ma za co".

Przed I. Izbą Karną zasiadł wczoraj Paweł Żołądek, szewc z zawodu (Orła 18), oskarżony o fałszowanie banknotów 20-złotowych. Przeprowadzona u niego rewizja dała wyniki te, że znaleziono w mieszkaniu Żołądka trzy banknoty 20-złotowe nieudolnie podrobione. Sprawa ta wyszła na światło dzienne w ten sposób, że Żołądek sporządziwszy sobie rysunek orła z 20-złotówki, udał się do firmy Kapela i tam chciał zamówić sobie pieczęć. Celu Żołądek nie osiągnął, ale powędrował do więzienia.

Przyznał się on do rysowania banknotów, lecz kategorycznie zaprzeczył, by miał zamiar puszczać je w obieg. Gdy prokurator wniósł dla niego o karę więzienia przez 6 miesięcy, to Żołądek strapiony zapytał **„nie ma za co"**. Sąd po naradzie skazał Żołądka na 2 miesiące więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego.

Upadłość firmy Katryński nie była oszukańczą.

Po ogłoszeniu upadłości przez firmę Katryński, sprawą tą zajęła się prokuratura i przeciwko właścicielowi Kazimierzowi i Marjanowi braciom Katryńskim wygotowała akt oskarżenia, oskarżając ich o doprowadzenie do oszukańczego bankructwa, że usuwali oni towary względnie gotówkę, uzyskaną ze sprzedaży towarów, oraz, że bezładnie prowadzili księgi handlowe.

Rozprawa wykazała, że ze strony właścicieli przedsiębiorstwa żadnego oszukańczego bankructwa nie było, natomiast książki prowadzone były niedbale.

Wobec takiego stanu rzeczy, sąd skazał obu Katryńskich po 150 zł grzywny za niedbałe prowadzenie ksiąg, uwalniając ich od oszukańczego bankructwa.

B. urzędnicy Magistratu sprzeniewiercami i fałszerzami ksiąg.

W Magistracie m. Bydgoszczy pracowali w swoim czasie Stanisław Musielewicz i Maksymiljan Kaźmierski. Pierwszy z nich był kasjerem kasy podatkowej, drugi zaś książkowym. Oni to obaj po wspólnem porozumieniu się, sprzeniewierzyli przeszło miljard marek i w związku z tem sprzeniewierzeniem sfałszowali książki. Sprawa ta się wydała i dopiero wczoraj zasiedli obaj przestępcy na ławie oskarżonych. Musielewicza sąd skazał na 7 miesięcy więzienia, a Kaźmierskiego na 6 miesięcy więzienia.

Zjazd osadników powiatu bydgoskiego.

Ubiegłej niedzieli w „Ognisku" odbył się roczny zjazd osadników powiatu bydgoskiego. Zjazdowi przewodniczył członek zarządu głównego p. Materne. Sprawozdanie z rocznej działalności składał prezes powiatowy p. Letke z Tryszczyna. Zarząd w ub. roku załatwił z górą 500 korespondencji. 300 wniosków piśmiennych do urzędu ziemskiego i innych władz, na zebraniach urządzano referaty z dziedziny fachowej. Dzięki też zarządowi powiatowemu Okręgowy Urząd Ziemski w Poznaniu zniżył osadnikom rentę do połowy i nie przeprowadzał egzekucji z racji niezapłacenia rent w należytym czasie.

Po złożeniu sprawozdania zebrani ustępującemu zarządowi udzielili absolutorjum.

Do nowego zarządu weszli: prezes Letke, zastępca prezesa Zaremba, sekretarz Ćwięka, zastępca sekretarza Wiaderkiewicz, skarbnik Sułkowski. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali Wiaderkiewicz, Rasmus i Kabat Henryk.

Po wyborze nowego zarządu p. Materna wygłosił referat o osadnictwie w byłym zaborze pruskim. Zebrani referatu tego wysłuchali w ogromnem skupieniu.

Transport skazanej, na miejsce egzekucji.



Postępy armji czerwonej w Chinach znaczą wszędzie ślady okrutnego przez nią traktowania spokojnej ludności, podejrzanej o sprzyjanie wojskom Pekinu.

Ilustracja nasza wielce charakterystyczna ukazuje nam jedną z ofiar patroli wojsk czerwonych, służącą, którą oskarżono o szpiegostwo na rzecz białych i jako skazaną na śmierć, niesiono już związaną okrutnie na miejsce egzekucji. Uratował ją niezwykły przypadek, mianowicie że wstawił się za nią amerykański korespondent, który niesioną tak niezwykle sfotografował i to skłoniło sędziów do uwolnienia niesłusznie posądzonej. Wojna wszędzie jest okropna, lecz w Chinach przybiera formy, trudne wprost dla nas do pojęcia.

Straszny czyn samobójcy.

Kula dum-dum przebiła mu krtań i rozerwała główną część czaszki.

Stanisławów był widownią strasznego samobójstwa. Niejaki Zenon Jackowski strzelił do siebie z karabinu, a kula rozerwała mu czaszkę powodując natychmiastową śmierć. Samobójca użył prawdopodobnie kuli dum-dum, która przebiła mu krtań i rozerwała górną część czaszki.

Przeprowadzone śledztwo ustaliło motyw tego rozpaczliwego czynu. Oto Jackowski od dłuższego czasu prowadził w sądzie krakowskim proces ze swą teściową o posag żony. Krytycznego dnia otrzymał wiadomość, że proces przegrał, a ponadto został skazany na zapłacenie kosztów w kwocie 1 500 zł. Wiadomość ta tak podziałała na Jackowskiego, że tegoż dnia położył się do łóżka i strzelił do siebie z karabinu a kula rozerwała mu czaszkę, powodując natychmiastową śmierć.

Rozwiązanie sprawy wierzycielskiej.

W jednym z ostatnich numerów czasopisma „Obrona Wierzytelności i Prawa Własności", wychodzącego w Warszawie, spotykamy się z ciekawym projektem rozwiązania sprawy wierzycielskiej. Wychodząc z założenia, że rozporządzenie z dnia 14 maja 1924 roku o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych, czyli krótko mówiąc t. zw. „lex Zoll" wykazuje dużo błędów prawniczych, oraz z punktu widzenia ekonomicznego jest niedołężne i złoczynne, proponuje twórca projektu taką drogę wyjścia, gdzie obie strony, tak wierzyciel jak i dłużnik wyszliby bez szwanku.

Mianowicie wzorem Lubeckiego mianoby stworzyć instytucję kredytową do spłaty długów hipotecznych. Powyższa instytucja przyjęłaby wszystkie hipoteki, przeliczając je w 100 proc., podług § 2. Rozp. z dnia 14. V. 1924 r., a wzamian sum hipotecznych wydałaby po cenie nominalnej wierzycielom listy zastawne, amortyzujące się w 36 lat. Na listach tych winno być również umieszczone zobowiązanie spłacenia ich w złocie, niezależnie od waluty obowiązującej w kraju, przyczem każdy list winien mieć formalne zabezpieczenie na właściwej nieruchomości, przy solidarnej odpowiedzialności. Przypuszcza się, że listy te mogłyby osiągnąć kurs 60%, zwłaszcza gdyby państwo zagwarantowało im zdolność umarzania pewnej kategorji zobowiązań, także i w stosunku do siebie.

Nad powyższym projektem należałoby się poważnie zastanowić, jednakowoż przy urzeczywistnieniu go spotkalibyśmy się z wielkiemi trudnościami pozbycia się tych listów, wobec szczupłości naszych środków pieniężnych, chyba, że byłoby możliwem zainteresować w tej sprawie kapitał zagraniczny.

CIĄGNIENIE LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

W pierwszym z 27 dni ciągnienia 5-ej klasy 4-ej Loterji Państwowej główniejsze wygrane padły:

Zł. 10 000 na nr. 8 921.

Zł. 5 000 nr. 3 761.

Zł. 3 000 nr. 21 769.

Zł. 2 000 n-ry: 9 838. 57 521.

Zł. 1 000 n-ry: 16 272. 22 667. 28 224 47 220. 53 790, 65 093, 79 399.

Zł. 600 n-ry 12 770. 23 639. 35 898. 37 279, 41 512, 43 433. 45 273. 47 840. 56 268. 58 171, 58 854, 60 972, 62 177. 48 498.

Zł. 500 n-ry: 3 106, 3 165. 6 500, 12 607 15 998, 20 542, 24 305, 25 961. 28 295, 31 276, 35 055, 38 693. 43 465, 47 098, 49 516, 53 069, 55 858, 65 612, 66 286. 76 873, 77 488.

Zł. 400 n-ry: 8 122, 13 189. 13 703. 14 240, 17 622, 18 385, 25 040. 25 316, 29 231. 29 641, 30 681, 30 165, 38 423, 42 679, 42 996, 44 069, 47 612, 49 132. 52 858, 53 565. 53 681, 55 444, 57 456. 57 526, 58 461, 59 910, 59 987, 60 735. 60 765. 64 822, 67 456 67 932, 68 606. 69 767, 70 705, 71 230, 73 487, 78 815. 79 238.

Zł. 300 n-ry: 144, 797. 986, 1 420, 1 515, 1 776, 2 071, 2 424. 2 576, 2 741. 4 052, 5 428. 6 004, 6 259, 7 193. 7 199. 7 395, 7 572. 7 730, 7 911. 8 628, 9 317. 9 533, 11 723, 12 826, 13 244, 14 015, 15 018, 15 262, 16 166, 16 183, 16 402. 17 224, 17 335, 18 437, 19 164, 19 195, 19 198, 19 785, 20 465. 20 593, 20 952, 21 556, 23 755, 24 726, 24 791, 24 939, 25 052 25 135, 25 456, 25 531, 25 570. 27 246 28 470, 29 064. 29 551, 29 798, 29 812. 30 096. 30 532. 31 005. 31 394. 31 882, 32 177, 32 205, 32 870, 33 857. 35 121. 35 161, 36 994, 37 190, 37 886. 38 432, 39 145, 39 171, 39 265, 40 285. 40 376. 41 516, 41 669. 42 113, 42 328. 43 263, 44 818. 45 964. 46 300. 47 315. 48 473, 48 823. 48 954. 52 398. 53 311. 53 488, 53 796, 53 817. 54 253. 56 395, 56 493. 56 579, 57 581. 57 744, 58 217, 59 573, 58 670. 59 935. 60 146, 62 696. 64 241, 65 949. 66 403, 66 580. 66 983, 67 047, 67 482, 67 561. 67 629. 67 793, 68 324, 68 343, 68 399, 68 401. 69 442, 69 453, 69 487, 69 491. 69 690, 70 118. 70 427, 70 439. 70 754, 71 594, 71 808, 71 922, 72 618, 72 996, 73 712, 74 072. 74 169. 75 425, 77 960. 78 167, 78 379. 79 314, 79 771, 79 879.

W drugim dniu ciągnienia 5-ej klasy, główniejsze wygrane padły:

Zł. 10 000 na nr. 18 149.

Zł. 5 000 na nr. 43 745.

Zł. 3 000 n-ry: 2 518. 54 890. 62 034.

Zł. 2 000 n-ry: 23 161. 67 895.

Zł. 1 000 n-ry: 10 806. 32 267. 40 460, 46 923. 77 870.

Zł. 600 n-ry: 15 312. 32 427. 48 598, 48 698. 51 763, 60 451. 74 081.

Zł. 500 n-ry: 131. 10 225. 21 061, 26 240, 31 260, 41 450, 44 161, 57 656. 60 988, 62 407, 63 649, 64 219, 65 263, 65 276, 67 209, 67 413, 70 290, 75 120. 78 036, 79 143.

Zł. 400 n-ry: 170. 1 990. 2 751, 4 580, 5 222, 6 376, 10 744, 13 657, 13 695, 15 465, 15 530, 17 472, 18 339, 22 805, 24 731. 28 497, 29 070, 29 302, 31 955, 32 287, 33 608, 35 314, 35 851. 36 559, 38 499, 40 472, 40 682, 42 035, 45 123, 46 010, 47 056, 48 188, 51 202, 51 857, 57 106, 58 030, 58 362, 59 571, 59 853, 61 900, 62 977, 62 998, 63 449, 63 662. 65 536, 68 449, 68 906, 68 981, 68 994, 70 459, 73 776, 76 177, 76 684, 77 171, 78 492, 78 716, 79 225.

Zł. 300 n-ry: 1 885, 2 308, 2 430, 2 532, 2 697, 4 051, 4 152, 4 477, 4 793. 7 374, 7 550. 7 619. 8 444, 8 621, 8 882, 9 357, 10 184, 11 183, 11 383, 12 320, 12 743, 13 344, 13 485, 13 733, 14 037, 14 195. 14 613, 14 800, 14 816, 14 895, 14 971, 14 984, 15 696, 16 335, 18 150, 18 703, 18 714, 20 076, 20 950, 20 989, 21 614, 22 093. 24 328, 24 624, 24 838, 24 994, 25 302, 26 382, 26 410, 26 488, 26 676, 26 781, 26 862, 27 266, 27 709, 27 817, 28 850, 29 408, 30 489, 31 793. 33 722, 35 548, 37 154, 37 344, 37 405, 37 515, 39 344, 39 414, 40 885, 41 220, 41 637, 42 139, 42 835, 43 072, 44 582, 45 219, 45 387. 45 565, 45 837, 47 130, 47 346, 47 599, 47 761, 47 938, 49 550, 49 936 51 209, 51 827, 52 116, 53 021. 55 055, 55 672, 56 638, 56 836, 57 410, 58 304, 59 147. 59 300, 60 106, 60 214, 60 649, 61 431, 61 712, 62 475, 62 556, 63 017, 63 371, 65 143, 66 704, 66 964, 67 198, 68 412, 68 599, 69 349. 69 437, 69 473, 69 578 70 397, 70 532, 70 879. 72 472, 72 579, 72 870, 74 220. 74 446, 74 746. 74 935 74 942, 75 576. 76 745, 77 325 77 527. 77 921, 77 999. 78 344, 78 515, 78 572, 79 355, 79 571, 79 834. 79 903.

ZMARLI

Ś. p. **ks. Konrad Seichter,** w Wirach.

Ś. p. **Józef Rzemieniewski,** w Inowrocławiu.

Ś. p. **Mieczysław Walentowicz,** w Inowrocławiu.

Ś. p. **Agnieszka ze Skalmierskich Siejkowska,** w Gnieźnie.

Ś. p **Leon Skalski,** mistrz kołodziejski, członek Wydziału Cechów m. Torunia.

Ś. p. **Magdalena z Ładów Mrówczyńska,** w Przybysławiu.

Ś. p. **Franciszek Bartnik,** w Chełmnie.

Ś. p. **Antoni Manikowski,** magazynier gazowni miejskiej w Poznaniu.

— **Pp. właścicielom urządzeń ciśnieniowych do piwa przypomina się** ogłoszenie Miejskiego Urzędu Policyjnego z dn. 29. I. br., mocą którego kontynuowane znów będą od lat kilku przerwane rewizje aparatów do piwa przez urzędowego kontrolera technicznego i zaprzysiężonego rzeczoznawcę p. Jarosława Zawitaja w miejscu ul. Chopina 5. Rewizje urzędowe wszelkich znajdujących się w obrębie m. Bydgoszczy urządzeń ciśnieniowych rozpoczną się w dn. 15 bm. Odnośne książki rewizyjne należy odebrać po cenie **6.50 zł.** (Czemu tak drogo, za parę kartek, przecież to niesłychane zdzierstwo! — Uw. red.) w drukarni dla Handlu i Przemysłu przy ul. Dr. Emila Warmińskiego 13, w czasie między godz. 9—13 i 15—18. Właściciele urządzeń ciśnieniowych którzy przy rewizji książki rewizyjnej nie będą posiadali, ulegną karze grzywny w wysokości 30 złotych, którą ewtl. zastąpi odpowiedni areszt.

— **Badanie zwierząt pociągowych.** Przypomina się, że miesięczne badanie zwierząt pociągowych odbędzie się w dniach 16 i 17 gm. Zainteresowani winni swe konie dostawić w następującym porządku:

16-go o godz. 8-ej z I i II obw. pol., o godzinie 9-ej z III obw. pol.

17-go o godz. 8-ej z IV i V obwodu pol., o godz. 9-ej z VI i VII obwodu pol.

Na plac targowicy będzie się wpuszczać zainteresowanych z końmi tylko do godz. 9-tej rano, po upływie tego czasu, brama zostanie zamknięta i nikt wpuszczony nie będzie.

— **Przedłużenie terminu prześluzowania statków.** Na prośbę żeglarzy przedłuża się termin prześluzowania statków przez śluzę w Bydgoszczy do dnia 19 bm. włącznie.

— **Zeznanie o obrocie.** Sekretarjat Związku Tow. Kupieckich w Bydgoszczy zwraca uwagę że dzisiaj t. j. 15 lutego upływa termin składania zeznań o osiągniętym obrocie w roku 1926. Niezłożenie zeznania przez posiadających świadectwo przemysłowe I i II kategorji handlowej pociąga za sobą karę w wysokości do 500 zł. i powoduje utratę możności odwołania od wymiaru.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Ig. Rz. Przechowo. Wyjaśni Urząd Celny, Bydgoszcz, ul. Jagiellońska. 2) Tak.

W. K. z Suchej. Smutne to, ale prawdziwe. Przy sposobności napiszemy.

KALENDARZYK TEATRALNY.

Wtorek 15 bm. **Pociąg — widmo.**
Środa 16 bm. **Ada ari. Koncert.**
Czwartek 17 bm. **Tajemnica powodzenia** (premjera).
Piątek 18 bm. **Tajemnica powodzenia.**
Sobota 19 bm. **Major ułanów.**
Niedziela 20 bm. o godz. 4 po poł. **Gri-Gri** (ceny zniżone).
Niedziela 20 bm. o godz. 8 wiecz. **Tajemnica powodzenia.**
Poniedziałek 21 bm. **Major ułanów.**

Z ŻYCIA TOWARZYSTW.

Baczność. Towarzystwa Powstańców i Wojaków obwodu bydgoskiego! Ogólny wykład dla członków towarzystw na terenie miasta odbędzie się **w środę, 16. bm. o 6. wieczorem** w salce Ogniska. Kontrolę obecnych towarzystw przeprowadzą poszczególni komendanci.

Zarząd Obwodowy.

Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe — właściciele auto-dorożek. Zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 17 bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu restauracji „Harmonji" przy ul. Marcinkowskiego. Z powodu ważnych spraw i odbioru dyplomów, komplet pożądany.

Tow. Muzyczno-Orkiestralne. W środę, 16 bm. o godz. 7 wiecz. próba w auli szkoły wydziałowej przy ul. Konarskiego. Uprasza się o punktualne i liczne pzybycie.

Tow. Czeladzi Kat. Plenarne zebranie w środę o godz. 7,30 w Domu Czeladzi. Ważne sprawy. Komplet pożądany.

Klub mandolinistów „Lutnia". Miesięczne zebranie odbędzie się w środę o godz. 7,30 wiecz. w lokalu Domu Czeladzi. Zebranie zarządu w tymże lokalu o godz. 6,30 wiecz.

Kółko amatorskie „Bogusławskiego". Dziś we wtorek o godz. 7 próba. Stawienie się wszystkich członków konieczne. Bardzo ważne sprawy.

Tow. śpiewu „Lutnia" Bydgoszcz. Dziś, 15 bm. o godz. 7 wiecz. zebanie komisji zabawowej, zaś o godz. 8 wiecz. lekcja śpiewu w lokalu kol. Jarnatha, ul. Jana Kazimierza. Komplet pożądany.

Związek Niższych Pracowników Poczt., Telegr. i Telef. Koło miejscowe Bydgoszcz. Roczne walne zebranie odbędzie się w środę, dnia 16 lutego 1927 r. o godz. 19,30 w sali „Ogniska" przy ulicy Jagiellońskiej. Przybycie każdego członka pożądane. **Zarząd.**

„Halka". W środę dnia 16. lutego br. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu p. Jarnatha zebranie miesięczne. O godz. ½8 w tym samym lokalu zebranie zarządu.

Zebranie Tow. Pom. Fryzjerskich odbędzie się w środę, 16. bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu posiedzeń p. Mellera, Plac Piastowski.

Bydgoskie Towarzystwo Cyklistów. Zebranie półmiesięczne w środę, dnia 16 bm. o godz. 8 wiecz. w Resursie Kupieckiej.

Koło śpiewu piekarzy polskich. Miesięczne zebranie odbędzie się w środę, dnia 16 lutego o godz. 6 wieczorem w lokalu p. Jarnatha. Wszystkich członków czynnych i nieczynnych komplet pożądany. Na porządku dziennym ważne sprawy. **Zarząd.**

„Lutnia". Dziś, we wtorek o 7 wiecz. zebranie komisji zabawowej, zaś o 8-ej lekcja śpiewu w lokalu p. Jarnatha, ul. Jana Kazimierza. Komplet pożądany.

— **Wartość złota.** Minister skarbu ustalił wartość 1-go grama czystego złota na dzień 15 lutego 5 zł. 94,84 gr.

Stan wody na Wiśle w dniu 15 lutego: Zawichost 1,00; Warszawa 1,55; Płock 1,08; Toruń 1,00; Fordon 1,10; Chełmno 0,91; Grudziądz 1,31; Korzeniewo 1,62; Piekło 0,87; Tczew 0,64; Einlage 2,08; Schiewenhorst 2,28; Brdyujście 3,28. Bez znaczniejszych zmian.

Stan pogody

Dzień godz.	Ciśnienie powietrza 700 mm +	Temp. pow. O. C.	Zachm. O—10	Kierunek i szybkość wiatru
14, 2, 1 poł.	68,3	—2,0	10	S. 3
14, 2, 9 wiecz.	67,8	—2,5	10	S. 2
15, 2, 7 rano	67,7	—3,3	10	S. S. E. 2

Temperatura doby ubiegłej: średnia —2,3 najwyższa +0,5 najniższa —3,9 wysokość opadu —

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Loko Poznań 100 kg. w ładunkach wagonow. Notowanie w złotych polskich.

Poznań, dnia 14 2 1927 roku.

Żyto	39,25—4[illegible],25
Pszenica	48,00—51,00
Jęczmień	30,00— 3,00
Jęczmień b.	33,50—36,50
Owies	29,2[illegible]—30,[illegible]5
Otręby żytnie	26,75—27,75
„ pszen.	—27,00
Mąka żyt. 65 „ „ „ „	—59,[illegible]0
„ „ 70 proc. z wor. stan.	—57.50
„ pszen „ „ „ „	71,25—74,25
Ziemiaki f	— 7,40
Wyka latowa	35,00—37,00
Gorczyca	63,[illegible]0—83,00
Groch viktorja	78,[illegible]0—88,00

Usposobienie słabsze

Cedula Urzedow Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

POZNAN dnia 14 lutego 1927 roku.

PAPIERY PROCENTOWE

3½—4 Pozn. listy zast. (wojenne) (za 1000 mk. nom.)	37,—
3 i pół — 4 proc. oblig. prowinc. [illegible]templem skarb. niemieckim	77,—
8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kred. —7,8 (za 1 dolar).	
5% Pożyczka konwersyjna	— 0,59

AKCJE BANKOWE

Bank Związku Sp. Zarob. I—XI em.	12 12,25

AKCJE PRZEMYSŁOWE

Arkona I—V em.	2,—
Brzeski — Auto I—III em.	3,50
Hartwig C. I em.	26,—
Hurtownia Skór I—IV em.	1,60
Herzfeld Viktorjus I em.	33,—34,—
Dr. Roman May I—V em.	—61,50
Młyn Ziemiański I—II em.	1,50
Poznańska Spółka Drzewna I—VII	—0,60
Unja (dawniej Ventzki) I—III ex kup.	0,—
Wisła, Bydgoszcz I—III em.	[illegible],50

TENDENCJA niejednolita.

Bank Polski płacił dnia 15 lutego 1927 za:

Dolary amerykańskie	8,89 8,90
Fun[illegible]	43.32
Fra[illegible]kie	171.78
Fra[illegible]e	35,03
Marki [illegible]ckie	211,18
Guldeny gdańskie	171.90
Szylingi austrjackie	125,71
Liry włoskie	38,47

Napisowy wiersz tłusty 20 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. 5 cyfr = 1 słowo — i. t. w. z. a = każde stanowi słowo.

DROBNE OGŁOSZENIA

Ogłoszenia większe pod niniejszą rubryką oblicza się na mm. o 100% drożej.

Dla poszukujących posady 20% zniżki — Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9 przed południem.

POLECENIA

Od 15 złotych
wykonuje płaszcze i kostjumy damskie pracownia stojąca pod kierownictwem pierwszorzędnego krojczego z praktyką berlińską i paryską. Podwale 2, róg ul. Kościelnej. (3403

Praczka
pierze i prasuje sztywną bieliznę oraz rysuje i haftuje Czyżkówko, ul. Grunwaldzka 54, I piętro lewo. (3387

Meble
wszelkiego rodzaju poleca Andrzej Nowak Podgórna róg Wełniany Rynek. 3407

SPRZEDAŻE

Za bezcen
330 mórg pół-pszennej ziemi, budynki I kl., dom 10 pokoi, w ogrodzie, ziemia w jednym planie, inwentarze kompletne, zapasy do nowego zbioru wystarczające, przy dużem mieście gimnazjalnem. Cena łącznie z długiem 85 000 zł. wpłata połowa, prywatne 50 mórg dobrej ziemi z kompletnym inwentarzem, dobre budynki, blisko miasta, cena z długiem 14.000 zł, wpłata połowę, i moc innych poleca i przyjmuje Biuro „Pogoń", Dworcowa nr. 80. Tel. 1815.

Wila
komfortowa z ogrodem, przy tramwaju, za 15.000 zł na sprzedaż. Nowakowski, Dworcowa 69. F-1633

200 mórg
pszenno-buraczanej ziemi, inwentarz 12 koni, 25 sztuk bydła, 50 świń i drób, martwy kompletny, parowy garnitur, cena 6½ tys. dolarów. Poleca Biuro „Stella" Dworcowa 64. F-1630

Wielki wybór
majątków miejskich i wiejskich, fabryk, młynów hoteli, interesa handlowe poleca i przyjmuje Biuro „Stella", Dworcowa nr. 64. F-1631

Kamienice
majątki, gospodarstwa, oberże, młyny, restauracje poleca i przyjmuje „Informator", Toruń, Wielkie Garbary 31. (3393

Kamienice!
Kamienica 3-piętr., nowa, dochód 350 zł. bez długu, 25.000 zł. Kamienica 2-ptr. bez długu. dochód 340 zł, 27.000 zł. Kamienica 2-ptr. dochód 150 zł, 14.000 zł. Moc większych i mniejszych poleca i przyjmuje Biuro „Pogoń", Dworcowa nr. 80. Tel. 1815.

Okazyjnie
sprzedam dom II piętrowy, 7 mieszkań, interes, przy tramwaju. Cena 16 tys. zł. Wiadomość: Ułańska 20, w składzie. 3392

Wile
z ogrodami przy wpłacie 12—18 tys. zł na sprzedaż. Bliższe inform. Grundtke, Bydgoszcz, Śniadeckich nr. 33. (F-1637

Dom
5 mórg ziemi za 3000 zł. sprzeda Nowakowski, ul. Dworcowa 69. (F-1639

Toruń- Bydgoszcz.
Zamienię duży dom z ogrodem i wolnem mieszkaniem w Toruniu, na wilę lub dom w Bydgoszczy. Oferty do filji Dzien. Bydg., Toruń, pod „11". (3395

Meble
lepszego rodzaju i tanio można jeszcze zakupić jako jadalki, sypialki, męskie pokoje, saloniki, kanapy szafoniejki, biurka, stoły bufety, kredense, obrazy, gramofon szafkowy, maszyna, damska kabinetka i wiele więcej w Nowym Magazynie Mebli Górnoślązaków, Śniadeckich 56. Tel. 1025. R. Janoszka. (3300

Stół
rozsuwany, dębowy tanio na sprzedaż. Pomorska nr. 42, stolarnia. (F-1638

Baczność kowale!
Sprzedam natychmiast kompl. narzędzia. Oprócz tego wirówkę 40 l., krowę i damski rower. Z powodu przeprowadzki tanio na sprzedaż. Paweł Szczesik, Serock, pow. Świecie. (3369

Tanio
na sprzedaż: duży obraz, 2 białe krzesła wyściełane, kocioł do bielizny, garnitur koszykowy, szafka dębowa do zegara. Sienkiewicza 4, Lewandowski. (F-1641

Okazyjnie
na sprzedaz kilka damskich płaszczy rypsowe i zamszowe na jedwabne. podszewce bardzo tanio. Także wykonuje obstalunki. Bydgoszcz, Sienkiewicza 11 a, I piętro. F-1644

Plany
nieprzemakalne w każdej wielkości na składzie, Hurtownia Tow. Włókniстych R. Stobiecki, Stary Rynek 29, tel. 49. (3397

Szpic
francuski (karlik) suczka na sprzedaż. Adres wskaże filja Dz. Bydg. Dworcowa 2. (F-1406

KUPNA

Siewnik
na 15 lub 17 rzędów kupię. Zgłoszenia: Brodzicz, poczta Ostromecko, Pomorze. (F-1643

Poszukuję
majątku 800—1200 i 200 do 500 mórg. Opis do „Informatora", Toruń, ul. Wielkie Garbary 31. (3394

POSADY WOLNE

Wojażer-inkasent
z małą kaucją z branży tow. krótkich z zaprowadzoną klijentelą natychmiast poszukiwany. Zgłodo Dzien. Byd. pod „B. J." 3368

3 dzielnych
rachmistrzów poszukuje Państw. Urząd Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy. (3398)

Fryzjer
damski, pierwszorzędna siła, potrzebny zaraz. Roman Formanowski, salon fryzjerski dla pań i panów, Mostowa 6. (3388

Fryzjekę
dzielną poszukuje M. Żewicki ul. Dworcowa 17. 3383

Potrzebuję
od 1 marca młodszego biegłego pomocnika do mego składu kolonj., win i restauracji. Of. z odpisem świadectw uprasza F. Klessa, Mogilno. (3411

Poszukuję
2 czeladników szewskich na damską i męską pracę szytą i szpilkową. Adam Gorczyca, Potulicka 10. Nakło. (F-1635

Kasjerkę
oraz kierownika do kina z kaucją 300 zł poszukuję. Of. do Dzien. Bydg. pod „Kino". Na odpowiedź załączyć znaczek. (3414

Służaca
z dobremi świadectwami, do wszelkich prac domowych może się natychmiast zgłosić. Gdańska 75c, I p. lewo. (F-1628

POSADY POSZUKUJĄ

Dziewczyna
ze wsi poszukuje posady do wszelkich prac domowych od 15. 2. 27 r. lub od 1. 3. 27 r. Adres wskaże Dz. Bydg. (3408

DZIERŻAWY

Skład
kolonjalny, żelaza i wyszynk, nadający się także do każdej innej branży, 5 pokoi, zajazd i t. d. w najlepszem położeniu miasta powiatowego (Wielkp.) w pełnym biegu z powodu choroby natychmiast do wydzierżawienia. Zgł. pod „L. K. 1.500" do Dz. Bydg. (3399

MIESZKANIA

Poszukuję
5—6 pokojowego mieszkania zaraz lub później. Płacę dzierżawę za 1 rok naprzód. Of. pod „H. M. 11" do Dz. Bydg. (3338

POKOJE

Pokój
umebl. do wynajęcia. Pomorska 22-23, II ptr. prawo. (F-1620

Pokój
frontowy do wynajęcia. Kordeckiego 15, II. (3391

Pokój
umebl. na 2 osoby z całkowitem lub częściowem utrzymaniem do wynajęcia. Ossolińskich 9, I ptr. prawo. (3390

Pokój
z utrzymaniem, osobnem wejściem do wynajęcia. Świętojańska 20, ptr. (F-1632

Pokój
umebl. do wynajęcia. Czamańska, Świętojańska 20, II ptr. prawo (F-1531

ROZMAITE

800 zł. pożyczki
poszukuję pod dobrą gwarancją i procentem na 3 miesiące. Łask. zgłosz. do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2, pod „800" (F-1642

Zaginął
pies, wilk, wysoki. Uprasza się o oddanie za wynagrodzeniem. Nowodworska 13. (F-1639

Bar Angielski
ul. Gdańska, (obok kina Kristal) we wtorek dnia 15-go lutego o godzinie 7-mej Benefis całej Trupy Liliputów z współudziałem zaproszonych drugich sił. Program jest powiększony. Przygrywa pierwszorzędne trio salonowe pod batutą ulubieńca publiczności kapelmistrza p. Orłowskiego. Kuchnia wydaje smaczne potrawy. Bufet obficie zaopatrzony. Dla gości świeże ciastka, pączki i inne smakołyki. Wstęp wolny. Zaprasza M. Grabowski. (3401

Kawaler
inteligentny, w średnim wieku, zdrowy, urzędnik w wielkich dobrach, na stałej posadzie, posiadający swoje małe gospodarstwo, pragnie z powodu braku stosownej znajomości zapoznać się z panią z lepszej rodziny gospodarczej, z wykształceniem i zamiłowaniem do porządku, w wieku od 25—35 lat. Łaskawe zgłoszenia z fotografją uprasza się nadesłać pod „N. O." do Dz. Bydg. Sprawę traktuje się honorowo. (3410

1.500—2.000 zł.
do wypożyczenia na dwa miesiące, pod gwarancją. Zzrazem skład kolonjalny w pełnym biegu z mieszkaniem zaraz do oddania. Zgł. Doliński, Bydgoszcz, Hotel Francuski. (3460

Spólnicy
dla fabryk, z kapitałem 15—20 tys. zł, poszukiwani. Zgł. Grundtke, Bydgoszcz, Śniadeckich 33. (F-1636

Koncesje

wszelkie monopolowe załatwia rzeczowo i skutecznie, obrońca prywatny J. Wojciechowski, b. referent spraw karnych Urzędu Akcyzowego. Bydgoszcz, ul. Dworcowa 53. (334

POLECENIA

Doniczki
do kwiatów dla pp. ogrodników. I kl. po przystępnej cenie poleca. Cenniki na żądanie wysyła Garncarnia Bydgoska, Brzozowa nr. 24. 3132

Najtaniej
kupuje się bo już od 18 zł materace, leżaki od 43 zł, kanapy, otomany, klubowe garnitury i inne własny wyrób solidny. Zakład sto-larsko-tapicerski Bydgoszcz, Mazowiecka 6. Przyjmuje się reperacje mebli wyścielanych. (F1640

MEBLE!

Jadalnie, sypialnie, pokoje męskie i różne meble w wielkim wyborze, od najwykwintniejszych do pojedyńczych. Ceny i warunki najkorzystniejsze Dobrzyński, Długa 4. (2742

Rowery
maszyny do szycia, centryfugi, maglarki i broń na odpłatę w ratach 9 do 12-miesięcznych poleca A. Bolanowski, Toruń, Nowy Rynek 26 — Ilustrowane cenniki wysyłam za nadesłaniem 50 gr. w znaczkach pocztowych. (293)

Zelówki
męskie z obc. 5.50, damskie 3.50, także na poczekaniu. Gdańska nr. 137. F-1611)

Krawcowa Paryska
wykonuje płaszcze kostjumy, suknie, eleganckie i dobrze, udziela kursu kroju podług metody paryskiej. Jackowskiego 28. F-1612

Pracownia
pończoch i trykotów przyjmuje obstalunki pończoch, swetrów, nadrabia pończochy, przerabia swetry. Szwederowo, Stroma 55. F-1613

Krawcowa
szyje tanio, dobrze u siebie i po domach. Lubelska 3. II ptr. (3315

SPRZEDAŻE

Gospodarstwo
435 mórg pszennej ziemi, wtem 25 łąki, dom 7 pok. inwentarz żywy i martwy, komplet za 50.000 zł. wpłata 30.000 zł. Zgł. Biuro Centralne, Dworcowa 69. Nowakowski. (3375

Sprzedam willę
jednopiętrową na Szwederach przy tramwaju, dwa mieszkania 4 pok., przedpokój, kuchnia, łazienka, weranda, pokój dla służby, ogród, gaz, elektryka, telefon, radjo, może być cała wolna. Adres poda administracja Dz. Bydg. (2162

Sprzedam kamienicę
II-piętrową na Szwederach przy tramwaju, w razie kupna wolne czteropokojowe mieszkanie, przedpokój, pokój dla służby, kuchnia, łazienka, weranda, ogród. Adres poda administracja Dz. Bydg. (2163

Gospodarstwo
40 mórg pszennej ziemi, budynki murowane, inwentarz kompletny. Cena 10.000 zł. Zgłosz. Nowakowski Dworcowa 69. 3376

Gospodarstwo
na sprzedaż 102 mórg ziemi, 30 mórg lasu, 8 mórg łąki. Radde Godzimierz pow. Szubin. (336

Baczność!
Kto chce korzystnie kupić lub sprzedać niech się zgłosi do Sokołowskiego Plac Wolności 2. (F-1563

Dom
dwupiętrowy z wolnem mieszkaniem, warsztatem i ogrodem na sprzedaż. Bydgoszcz, Łokietka nr 4. (3281

Okazja!
Dom II-piętrowy, oficyna, skład, ogród, 15.500. Poleca „Renoma", Pomorska 1. (F-1599

Na sprzedaż
interes kolojalny (dawn. oberża), w dużej wsi, do tego 20 mórg roli i 18 mórg łąki z torfem. A. Mützel, Ludwikowo, stacja Samostrzel. (3380

Skład
bławatów w większem mieście, do tego 4 pokoje z kuchnią z centralnem ogrzewaniem, na sprzedaż bez odstępnego. Zgłosz. pod „F. 100" do filji Dz. Bydg., Dworcowa nr. 2. (F-1571

Skład
z mieszkaniem, w centrum miasta, przy ruchliwej ulicy zaraz tanio do odstąpienia. Of. do Dzien. Bydg. pod „K. G. 100". 3356

2 domy
I—II piętrowe, 3 pokoje wolne. Wpłaty 5.000 zł. na sprzedaż. Sokołowski, Plac Wolności 2. (F-1565

Okazja
Dom z piekarnią 9.000 zł. Dom z interesem dochód 150 zł. za 7.000 zł. na sprzedaż. Sokołowski, Plac Wolności 2. (F-6451

Dom
ze składem kolonjalnym i ogrodem za 8 000 zł sprzeda Nowakowski Dworcowa 69. (3374

Skład
kolonjalny z 1 pokojem tanio na sprzedaż. Of. pod „Z. 76." do Dz. Bydg. 3366

Solidne urządzenie
6 pokojowe na sprzedaż. Nabywca może otrzymać od gospodarza komfortowe mieszkanie. Of. pod „Komfort 72" do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2. (F-1463

Powózka
(wolant) korzystnie na sprzedaż. P. Karamnicki, Wierzchucin Król. (3381

Samojazd
na sprzedaż. Szubińska 1. (3382

Wózek
sportowy na sprzedaż. Gdańska nr. 138, III ptr. (F-1626

Radjo-aparat
3-lampowy kompl., z wielkim głośnikiem, za 350 zł na sprzedaż. Gdańska 6, II p. pr. (F-1622

Fortepjan
krótki, koncertowy, na sprzedaż. Jurkiewicz, ul. Kościuszki 50. (F-1614

Półkryty
powóz prima berliński fabrykat, mało używany. Sprzeda zbytnie za 1.200 zł Starostwo, Szubin. (2954

Spodnie
do pracy, ubranka do Komunji św. sprzedaje tanio Jan Wilczewski, Bydgoszcz, ul. Św. Trójcy 22a (1493

Sypialka
i leżanka na sprzedaż. Sowińskiego 2. (F-1593

Sprzedam
lustro duże i szafkę. Wiadomość Ugory 44. Gospodarz. (3347

Smoking
nowy zaraz tanio sprzedam Komis, Długa 17. (3316

Maszyna
do szycia w bardzo dobrym stanie tanio na sprzedaż Stary Rynek 20 I. p. 3405

Na sprzedaż
2 łóżka z materacami, 2 szafy do rzeczy, ul. Świecka 7. (3344

Prosięta
na sprzedaż. Ujejskiego nr. 41. (3343

Dobermann
suczka roczna, dobrze utrzymana, przystępnie na sprzedaż. Zgł. pod „Aza" do filji Dz. Bydg., Dworcowa 2. (F-1606

KUPNA

Poszukuję
majątku od 15—30 mórg. za gotówkę, przy mieście gdzie jest szkoła żeńska. Miasto obojętne w Poznańskiem lub na Pomo. Pośrednictwo nie wykluczone. Łask. zgłosz. pod „L. 1530" do Dz. Bydg. 3294

Kupię
dom, możliwie wolne mieszkanie od 5 pokoi ewtl. oddam moje 4-pokojowe mieszkanie. Wpłata do 25 000 zł. Wyczerpujące of. z ceną podaniem obsłużenia etc. do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2 pod „N. 17." F-1619

Kupię
dom z kilku morgami ziemi, do 4.500 zł. Of. do Dz. Bydg. pod „Dolary". (3277

Drogerję
kupię zara ewentl. z domem na Pomorzu lub w Poznańskiem. Spieszne oferty uprasza się nadesłać do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2, pod „Drogerja 300". (F-1512

Poszukuję
celem kupna domów, składów i mniejszych gospodarstw. Zgłosz. do Dzien. Bydg. pod „Kupna". (3358

Akcje
Banku Polskiego kupuję po 80 zł. Oferty pod „Bank Polski" do Dzien. Bydg. (2164

LEKCJE

Kurs handlowy
na praktycznych 4 mies. kursach handlowych w Bydgoszczy, ul. Chrobrego 7 (dom własny) rozpocze się z dniem 1 marca r. b. Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja w godz. od 12—1 i od 4—7. Jan Hennes. (4713

Kto
udzieli lekcyi polskiego. Zgł. do Dz. Bydg. pod „N. 22—25." (3364

POSADY WOLNE

Stenografji
wyucza darmo, listownie Redakcja Stenografa Polskiego, Warszawa, Szczygla 12. (3116

Podróżującego
na Bydgoszcz i okolicę poszukuję. Of. pod „Herbata" do filji Dzien. Bydg., Dworcowa 2. (F-1616

Poszukuję
czeladnika piekarskiego, który rozumie cukiernictwo i samodzielnie przy piecu pracować może. A. Wodziński, Szubin. (3358

Podróżującego
na maszyny i narzędzia rolnicze i do prowadzenia ksiąg handlowych poszukuje się zaraz lub od 1 marca. Reflektuje się tylko na siłę fachową. Oferty wraz z odpisem posiadających świadectw i swoją pretensją nadesłać: Fabryka maszyn i rolniczych, Mogilno, J. Paprotny. (3367

Duet akademicki
własny, bogaty repertuar, wolny od 1 marca, ewt. prędzej. Zgł. „Mona" Tczew 3406

Poszukuję
podróżującego z branży żelaznej i drogeryjnej na pensję miesięczną, za kaucją. Of. z podaniem kawaler czy żonaty wzgl. wiek do filji Dziennika Bydgoskiego Dworcowa 2 pod „Zelaznak 47". (3324

Pomocników
stolarskich poszukuje Fordońska 68. (F-1610

Potrzebni szewcy
na damską i męską robotę. Złosić się Grzegorzewski, Stary Rynek 4. (3404

Szlifierzy
na metale na stałą pracę poszukują Branka Owocecy Gdańska 78. F-1567

Krawcowa
sierota, może się zgłosić. Bocianowo 15, w podwórzu. (F-1615

Uczeń
i wolontarjusz do starozaprowadzonego i renomowanego przedsiębiorstwa wyrobów cukrowych z całkowitem utrzymaniem, płatne na 2 lata z góry poszukiwani. Uwzględnia się tylko uczciwych i z dobrym charakterem młodych ludzi. Piśmienne oferty pod „Uczeń lub wolontarjusz" do „Par" Bydgoszcz, ul. Dworcowa 72. (3120

Panna
służąca, umiejąca czesać i szyć potrzebna. Świadectwa konieczne. Reja 2, willa. (F-1603

Lokaj
potrzebny, świadectwo konieczne. Reja 2. wila. (F-1604

Potrzebna
prasowaczka. Cieszkowskiego róg Pomorskiej „Prasowalnia". (3359

Fryzjerka
lub pomocnik damskomęski potrzebny zaraz. Plac Piastowski 1. (F-1600

Służąca
umiejąca dobrze gotować potrzebna. Długa 46, I ptr. 3354

Pokojowa
szyjąca dobrze na maszynie potrzebna. Zgł. Hotel Boston, Dworcowa 7a, pokój 4, od 4—6. (F-1608

Służąca
uczciwa i schludna, która zna wszelką pracę domową, także szycie, może się zgłosić. Oferty pod „Służąca" do filji Dz. Bydg., Dworcowa 2. (F-1627

Służąca
dobra, żetelna, umiejąca gotować potrzebna od 1 marca b. r. Restauracja Dworcowa, Unisław, Pomorze. (F-1623

Syn
uczciwych rodziców pragnie wyuczyć się fryzjerstwa. Łask. zgłosz. uor. się pod „Z. S." do filji Dzien. Bydg., Dworcowa nr. 2. (F-1620

Ucznia
do nauki stolarstwa w odpowiednim warsztacie, przyjmę. Pierwszeństwo mają ci, którzy już w tym zawodzie pracowali. Ul. Sowińskiego 6 c. (F-1607

Dziewczę
pokojowe, zwinne i schludne, umiejące podawać do stołu, od 15. II. potrzebne. Ed. Beidatsch, restauracja, Gdańska 28. (F-1579

Potrzebna
uczennica do szycia bielizny i ręcznych mereżek. Gdańska 71, I ptr. lewo. (3342

POSADY POSZUKUJĄ

Panienka
z znajomością stenografji i pisaniem na maszynie, która ukończyła szkołę wydziałową, poszukuje za małem wynagrodzeniem jakiejkolwiek posady w biurze. Miejscowość obojętna. Of. proszę nadesłać do Dzien. Bydg. pod „J. J". (3370

Panienka
wyuczona książkowości, kupiectwa, szycia i wyszywania, poszukuje podobnej posady od 1 marca. Zgł. pod „P. 35" do Dzien. Bydg. (3551

Książkowy
bilansista, z długoletnią praktyką, dokładną znajomością spraw bankowych i podatkowych ostatnio na stanowisku samodzielnym poszukuje odpowiedniej posady. Referencje poważne, w razie potrzeby stawię kaucję. Łask. zgłosz. do Dzien. Bydg. pod „A. W." (3360

2.000 zł.
złoży kaucji gotówką rutynowany kupiec, lat 24, z branży żelaznej i kolonjalnej za otrzymanie posady w dobrze prosperującem przedsiębiorstwie, jako kierownik, magazynier, podróżujący i t. p., lub przystąpi jako czynny spólnik, do dobrze zaprowadzonego interesu. Łask. zgłosz. do Dzien. Bydg. pod „Z. M." (3372

Młody
człowiek z wykształceniem 6 klas gimnazjum poszukuje posady wolontarjusza w powani m przedsiębiorstwie. Łask. of. pod „Posada" do „PAR" Dworcowa 72. 3384

Dziewczę
lat 17 uczciwe i pracowite poszukuje posady do dzieci lub do pracy domowej. Łaskawe zgł. do Dz. Bydg. pod „Lat 17". (3363

Leśnik
lat 32, z kilkuletnią praktyką poszukuje posady jako żonaty lub samotny. Zgłosz. do Dzien. Bydg. pod „L. W." (3371

DZIERŻAWY

Wydzierżawię
zaraz moją restaurację z urządzeniem hotelowem, dużą salą ze stojącą sceną. Położenie przy gl. szosie Poznań—Bydgoszcz—Gniezno, krzyżówka szós dwa kościoły dwie szkoły, Spółdzielnia mleczarska na miejscu. Of. tylko w języku niemieckim pod „314" do Dzien. Bydg. Pierwszeństwo mają inwalidzi i kupcy. (3373

Dzierżawy
cukierni-restauracji poszukuje dzielny fachowiec, ewentualnie weźmie bufet na własny rachunek za kaucją. Łask. oferty pod „D. R. 8" do filji Dzien. Bydg., Dworcowa 2. F-1602

Dzierżawa
Młyn motorowy. 3 pary walcy i 32 morgi ziemi pszennej natychmiast wydzierżawię. 60 mórg buraczanej z pełnym inwentarzem, zapasami do objęcia 8 000 zł. i wiele innych poleca i przyjmuje Biuro „Pozoń" Dworcowa 80, tel. 1815.

MIESZKANIA

Mieszkanie
3—5 pokojowe 1—2 piętr. śródmieście tuż przy Placu Wolności. Gdańskiej poszukuje. Oferty do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2 pod „Natychmiast". (F 158

2 pokoje
z kuchnią częściowo umeblowane zaraz do wynajęcia. Gajowa 4, Gospodarz. (3124

Kto
z gospodarzy odstąpi bezdzietnemu małżeństwu pomieszkania 1—2 pokojowego z kuchnią za dobrem wynagrodzeniem. Oferty do Dz. Bydg. pod „E. P." (3189

Mieszkanie
3 pokoje z kuchnią w śródmieściu odda gospodarz. Remont konieczny. Zgł. pod „Remont" do Dz. Bydg. (3378

4 pokoje
kuchnia, pokój służącej, z wygodami, częściowo z meblami, za zwrotem kosztów mieszkania i za zgodą gospodarza do odstąpienia tylko poważnym reflektantom. Zgł. do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2, pod „Gotówka". (F-1617

Mieszkanie
umeblowane, dwa pokoje słoneczne, kuchnia, łazienka. Jaworowiczowa, Świętojańska 18, I. (3349

Mieszkania
3—7 pokojowe do wynajęcia. „Renoma", Pomorska 1. (F-1600

Mieszkanie
3—4 pokojowe poszukuję wprost od gospodarza, w pobliżu dworca. Płacę czynsz za rok z góry. Of. do Dz. Bydg. pod „S. T." 3357

POKOJE

Pokój
w śródmieściu, dobrze umeblowany dla 2 panów zaraz do wynajęcia. Gamma 8, parter lewo. (2490

Pokój
umebl. bez pościeli zaraz do wynajęcia, ul. Hetmańska 7, ptr. lewo. (3321

2 pokoje
umebl. z używaniem kuchni od 1. 3. do wynajęcia. Zgł. Plac Poznański nr. 2, II wejście, I ptr. (3379

Pokój
umebl. do wynajęcia, ul. Wileńska 3, III ptr. lewo. (F-1624

Pokój
dobrze umebl. do wynajęcia. Król. Jadwigi 13, II ptr. prawo. (F-1609

Pokój
umebl. dla pana lub pani zatrudnionej do wynajęcia. Jagiellońska 54, I ptr. lewo. (3341

Pokój
zaraz do wynajęcia. Nakielska 115, II ptr. (3345

Pokój
do wynajęcia. Gdańska nr. 107. (3346

Pokój
umebl. dla 2 panów do wynajęcia. Zgłaszać się w restauracji Przyrzecze 4. (3348

Pokój
umebl. do wynajęcia, ul. Warszawska 4, II ptr. prawo. (3353

Pokój
umebl. zaraz do wynajęcia. Chwytowo 16, I ptr. (3362

Pokój
do wynajęcia. Pomorska nr. 58, I ptr. lewo. (F-1618

Pokój
do wynajęcia. Gdańska nr. 104, II ptr. (F-1605

ROZMAITE

W tym karnawale
80 par stanie na ślubnym kobiercu, skojarzonych przez Biuro „Matrymonjum", Warszawa Nowogrodzka 36. Dla nowo zgłaszających się warunki przystępne — wybór olbrzymi! (3244

Dla mojej siostry
lat 31, średniego wzrostu, ładna, brunetka, wesoła, inteligentna, posiada 3000 zł. i całkowitą wyprawę poszukuje męża. Panowie uczciwi i zamieszkali od 32—38 lat mogą się zgłosić z całem zaufaniem pod „W. N." do Dz. Bydg. (3350

W lesie
Osowica Osowa Góra zgubiono z woza świnię. Za wynagrodzeniem do oddania. Śniadeckich 6 Szulczyński. (3325

Zgubioną
książeczkę wojskową unieważniam. Franciszek Tomczyk, Kaszubska 5. (F-1598)

Nagrodę
otrzyma ten kto mi wskaże sprawcę kradzieży mego rasnego płaszcza w ub. sobotę z sali Ogniska Januszewski, Krasińskiego 7. F-1623

Zamówienie.

Niniejszem zamawiam wychodzący w Bydgoszczy 6 razy w tygodniu **„Dziennik Bydgoski“ na marzec 1927** za 3,11 zł wraz z opłatami pocztowemi. „Dziennik“ odbierać będę z poczty — proszę dostarczyć pod poniższym adresem:

Imię i nazwisko: ....

Miejscowość: .... ulica i nr.: ....

Kwit pocztowy.

Zł ....

tytułem przedpłaty na **Dziennik Bydgoski** za **marzec 1927** odebrałem, co niniejszem potwierdzam.

........................, dnia .... 1927.

podpis: ....

Zamówienie.

Niniejszem zamawiam wychodzący w Bydgoszczy 6 razy w tygodniu **„Dziennik Bydgoski“ na marzec 1927** za 3,11 zł wraz z opłatami pocztowemi. „Dziennik“ odbierać będę z poczty — proszę dostarczyć pod poniższym adresem:

Imię i nazwisko: ....

Miejscowość: .... ulica i nr.: ....

Kwit pocztowy.

Zł ....

tytułem przedpłaty na **Dziennik Bydgoski** za **marzec 1927** odebrałem, co niniejszem potwierdzam.

........................, dnia .... 1927.

podpis: ....